

wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedziele i święta uroczyste raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

WYCHODZI DWA RAZY DZIENNIE.

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz, — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokolowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schieri, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Coe, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Rączkowski 14. Cite de Treviso, John F. Jones & Cie.

Nr. 261.

Kraków, czwartek dnia 31 maja 1906 roku.

ROK XIV

Przesilenie.

Jakikolwiek obrót weźmie obecne przesilenie pozostawi ono po sobie długotrwałe ślady, bo sięga w głąb ustroju państwowego Austrii.

Nie podobna już wątpić, że stosunek Austrii do Węgier wchodzi w zupełnie nową fazę, która prowadzi prostą drogą do zmiany dualizmu w unję osobistą. Niema już w Austrii siły, któraby temu procesowi historycznemu zdołała się oprzeć, bo trudno przypuszczać, żeby jakikolwiek czynnik polityczny chciał przeżytych form bronić siłą oręża. Chodzi już tylko o to, aby przeobrażenie nieuniknione uczynić najmniej dotkliwym dla obu stron, i przeprowadzić bez silniejszych wstrząśnień. To też oburzenie się Niemców na rząd węgierski za autonomiczną taryfę cłową, jest właściwie tylko wynikiem kupieckiego egoizmu. Ograniczenie zbytu produktów austriackich w Węgrzech, będzie niezawodnie ciosem dla wielu gałęzi austriackiego przemysłu, ale jest to tylko nieuniknione następstwo nieustannego dążenia Węgier do zupełnej odrębności państwa wej. Być może, że jest to objaw niezwyklej manji wielkości, że rozdział obu połów monarchji przy niesie także Węgom olbrzymie szkody, musi nas gorszyć i oburzać że węgry pragną samodzielności, aby tem łatwiej zgnieść i wytepić nie madyarskie plemiona, — ale są to wszystko wątpliwości natury raczej moralnej, które nie mogą powstrzymać naturalnego, historycznego rozwoju wypadków. Dualizm opiera się na między narodowym układzie dwóch państw, gdy więc jedno z nich pragnie stosunek zmienić, lub nawet go zupełnie rozwiązać, dążenia zwiócone w tym kierunku, nie mają w sobie nic rewolucyjnego lub nielegalnego, ale opierają się przeciwnie na podstawach prawnokonstytucyjnych.

Inna rzecz, że sposób, w jaki rząd węgierski przeprowadza swoje zamiary, ma wszystkie cechy nielojalności wobec austriackiego parlamentu i rządu. P. Weckerle i jego koalicijni przyjaciele wyzyskali z niesłychaną bezwzględnością pojedyncze usposobienie korony, zapominając o tem, że nadwyrażając jedną z zasadniczych podstaw dualizmu, powinni byli przynajmniej zawiadomić o tem austriackie czynniki konstytucyjne a nie kryć się bezpiecznie za plecami monarchji, narażając w ten sposób na szwank Jego powagę... Ale polityka węgierska oddawna już słynie ze swego egoizmu, nieliczącego się z nikim i niczem i pod tym względem Austrija musi być przygotowana na bardzo przykre niespodzianki. To też i rząd i parlament austriacki są obowiązane czuwać nad tem, aby ich podobne wypadki nie zostały nieprzygotowanymi; aby w danym razie, Austrija mogła odeprzeć pretensje węgierskie zbyt daleko sięgające, a skryte intrygi udaremnić. Do tego jednak trzeba koniec

nie, aby wewnętrzne stosunki Austrii, powróciły nareszcie do normalnego stanu, a zwłaszcza, aby parlament oparł się na szerokiej podstawie ludowej, i był rzeczywistym wyrazem pragnień i zapatrywań wszystkich austriackich narodów...

To też nadużywanie obecnego przesilenia dla obalenia reformy wyborczej, byłoby nietylko oplakany politycznym błędem, ale osłabiłoby do reszty stanowisko austriackiego parlamentu.

Posiedzenie środowe

Wiedeń 30 maja.

(Mm.) Dzisiejsze posiedzenie Izby poselskiej było pod każdym względem niezwykle: na sali pełno; ławki poselskie obsadzone jak rzadko; obie galerje liczyły do tysiąca widzów i słuchaczy. Nawet łoża, przeznaczona dla członków Izby panów, cieszyła się niezwyklej frekwencją. Pustymi natomiast były fotele ministerjalne. Gabinet ks. Hohenlohego, acz cesarz dzisiaj rano powierzył mu sprawowanie obowiązków urzędowych do chwili zamianowania następcy, nie uważał za stosowne pojawić się w Izbie poselskiej.

Przebieg posiedzenia znanym jest z urzędowego sprawozdania. Tutaj dopełnić trzeba jedynie to ostatnie kilku rysami znamienymi: Na strój umysłów był zgorączkowanym. Gdy kilku mówców pozwoliło sobie na niestosowne wycieczki pod adresem najwyższego czynnika w państwie, przewodniczący nie ośmielił się odebrać im głosu. Wiedział, że spotkałaby go porażka. Mówca zaapelowałby do Izby, Izba zaś z pewnością pozwoliłaby mu dalej przemawiać. A w takim razie niefortunny przewodniczący musiałby podać się do dymisyi.

Podczas dyskusji zarysowała się głęboka przepaść polityczna między młodoczechami i radykałami czeskimi. Radykaliści są bezwzględni przeciwnikami obecnej konstytucji, ponieważ jest to konstytucja centralistyczna. Spodziewają się więc, że upadek dualizmu, stworzonego w 1867 r., doprowadzić musi drogą logiczną do sferalizowania Austrii, a więc do zwycięstwa idei autonomicznej nad zasadą centralizmu. Młodoczesi dowiedli raz jeszcze, że są centralistami. mówiącymi po czesku, lecz centralistami, nie gorszymi od Niemców.

Pokazało się także, iż Niemcy austriaccy nie posiadają ani szczypty zmysłu politycznego. Samo w myślenie bowiem na Węgrów jeszcze nie jest działaniem politycznym. Działanie polityczne wymaga pracy pozytywnej i twórczej. Niemcy nie chcą zrozumieć, iż Węgry są państwem samodzielnym i jako państwo samodzielne mają prawo decydowania swobodnego o wła-

nych sprawach, o ile te nie wchodzą w zakres Sankeji Pragmatycznej. Sprawy cłowe nie należą do tego zakresu. Niemcy, zamiast wymyślać na Węgry, zrobiliby daleko lepiej, gdyby pomyśleli o kompromisie z tymi ostatnimi. Niema takiego położenia w życiu politycznym, z którego nie możnaby wyciągnąć pewnych korzyści, albo przynajmniej zabezpieczyć się przed większym złem, gdy kieruje nami rozwaga. Tej rozwagi Niemcom brakuje. Są to wielkie dzieci polityczne. Mowa niemal każdego przywódcy niemieckiego tchnęła taką naiwnością, że po ich wysłuchaniu trudno się dziwić upadkowi życia politycznego w Austrii. Jeżeli tak się zapatrują na sprawy polityczne luminarze, to cóż dopiero mówić o masach.

Bardzo politycznie przemawiał hr. Dzieduszycki: krótko, rzeczowo i umiarkowanie. Z jego słów wyraźnie przebijała się tendencja unikania wszystkiego, co mogłoby dotknąć koronę i Węgrów. Bo w interesie Polaków nie leży ani zatarg z koroną, ani zatarg z Węgrami. To też mowa prezesa Koła polskiego wywarła wrażenie i tworzyła punkt dodatni owego posiedzenia...

Ruch polityczny w kraju

Stapiński rozbija własne zgromadzenie.

Na jakich kruchych podstawach opiera się „panowanie“ Stapińskiego w powiecie krośnieńskim, okazało zgromadzenie, które on sam zwołał do Krosna na dzień 27 czerwca. Zaproszono na ten wiec także posłów ks. prał. Pastora i Jabłońskiego. Ponieważ obaj posłowie ci w chwili tak ważnej nie mogli z Wiednia przyjechać na wezwanie ludowców do Krosna, — przeto Centrum ludowe na życzenie ks. Pastora, wysłało tam ks. Stojalowskiego i p. Stohandla.

Na zgromadzenie zebrało się w sali Sokoła około tysiąc osób, z czego ludowców wliczając w to młodzików i żydów było dwie trzecie, a jedna trzecia zwolenników Centrum.

Pan Stapiński widocznie zdetonowany tak poważną liczbą przeciwników z wlekał z zagajaniem dobre pół godziny, układając się półgłosem ze swoimi poplecznikami.

Po wpół do trzeciej zagał wreszcie zgromadzenie bardzo „pobożnie“, bo zaczął wbrew swej zasadzie od słów: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!“

W długim zagajeniu opowiedział najpierw o tem, że zamiarem jego (i oczywiście „towarzyszy“) było wobec zagrożenia reformy wyborczej urządzić w dniu 27 maja wielką demonstrację ludową i urządzić 70 zgromadzeń w całym kraju! Ale, ponieważ niebezpieczeństwo to usunął ks. Hohenlohe(!) więc zapowiedziano na dzień dzisiejszy tylko zgromadzeń 16 — z czego 6 publicznych, a 10 poufnych (!) Do Krosna nie miał początkowo przyjeżdżać lecz do Dębicy w Łańcuckiem, ale ponieważ zaproszono tu posłów parlamentarnych tego okręgu więc przybył dla „zharmonizowania“ wszystkich uchwał zapadłych w sprawie reformy wyborczej.

Przybył też, aby poddać się wyrokowi, jaki wydadzą jego wyborcy o stanowisku przez niego zajętym w sprawach politycznych.

Podnoszono, mówił, w ostatnich czasach z różnymi stronami, w szczególności ze strony obecnego tu ks. Stojałowskiego i wszechpolaków (Głos: Pan piszesz: wszechlaj...!) „Niech będzie wszechlaj...“ (Oburzenie i szepoty) najpierw, że zhańbiłem lud polski wiodąc deputację do barona Gaütscha. — Drugi zarzut czyniono mi z tego powodu, że się łączę z Rusinami, a więc zdradzam sprawę narodową i stałem się zaprzęciem. Trzeci zarzut przytaczano ten, że idę razem ze socjalistami. To jednak stało się siłą faktów, bo *połączę się z każdym*, kto będzie popierał reformę wyborczą, kto zechce starać się o poprawę doli chłopów, a przedewszystkiem, kto zechce zwalczać rządy szlacheckie i będzie pomagać w utraceniu rządzącej w kraju kliki.

Oświadczam, że o te wszystkie zarzuty nie dbam, ani im poddam się pod żaden sąd inny, okrom wyroków moich wyborców, i aby usłyszeć ten wyrok przybyłem do Krosna“

Po tym wywodzie zawezwał obecnych do wyboru przewodniczącego, na którego właścianin Olszewski polecił prezesa Sokoła, sędziego Bocheńskiego.

W tej chwili zażądał głosu w sprawie formalnej ks. Stojałowski. Było to z góry ułożone w tym celu, aby Stapińskiego zmusić do odstąpienia kart. Przejrzano bowiem jego plan, że korzystając z początku obrad, zabierze pierwszy głos dla omówienia sprawy reformy wyborczej, a po długim gadaniu, gdy zechcą przemawiać przeciwnicy, nie dopuści ich do głosu, aby nie było możliwości odparcia jego twierdzeń i napaści. Należało tedy uprzedzić ten znany jego manewr — i spowodować zarazem wstępnie rozjaśnienie położenia.

Okazało się, że to było rzeczywiście potrząśnięciem, bo Stapiński rozjątrzony samemu żądaniem głosu, odpowiedział, że na „jego“ zgromadzeniu i w powiecie krośnieńskim on nie dopuści Stojałowskiego do głosu! Słowa te stały się hasłem powszechnego hałasu i poruszenia. Jedni za Stapińskim wołali: nie dać głosu! inni znowu: wolność głosu! niech mówi! „Żądamy od pana abyś nam powiedział, dlaczego ks. Stojałowskiemu chcesz odmówić głosu?“

„Ks. Stojałowski — zaczął Stapiński — na zgromadzeniu w Bochni znieważył mnie czynnie, podobnie na zgromadzeniu w Żywcu czynnie znieważył Kubika. Od tego czasu postanowiłem sobie,

że ja i ks. Stojałowski nie możemy razem mówić na tem samem zgromadzeniu...“ (Głosy: „To sprawa prywatna, osobista, to nas nic nie obchodzi!“) I znowu zaczął się tumult, który uniemożliwił wybór przewodnictwa. Wobec tego ks. Stojałowski za wołał: „Zrzekam się głosu aż do wyboru przewodnictwa!“ Uciszyło się tedy na chwilę — i wybrano jednogłośnie przewodniczącym p. Bocheńskiego, zastępcą, głosami ludowców, Oburskiego z Iskrzyni, poczem przewodniczący powołał 2 sekretarzy, obu ludowców.

W tej chwili zażądał ks. Stojałowski głosu do formalnego traktowania, a przewodniczący mu go udzielił. Powstało tedy na nowo zamieszanie i hałas ogłuszający, wśród którego wyrozumieć można było tylko okrzyki: „mówić! mówić!“

Tymczasem przy stole prezydjalnem zaczęły się poufne targi i perswazje, aby spór załagodzić. Przewod. i ludowcy Mięśowicz i Olszewski starali się przekonać Stapińskiego, żeby nie rozbijał zgromadzenia i nie tworzył precedensu, który jemu samemu uniemożliwi odbywanie wyców. Wy starczy bowiem, aby ks. Stojałowski przybył na jego zgromadzenie z pewną ilością swych zwolenników, a wtedy konsekwentnie musi się wiec rozbić. To znowu apelowano do zasad wolności słowa i zgromadzeń, ale wszystko bezskutecznie. Zaczął się dialog między obydwojma przeciwnikami. Ks. Stojałowski: „A w sejmie musisz mnie słuchać!“ — Stap.: „No bo tam muszę!“ — A z Jawornika pan uciekł? — „Bo się obawiałem, że tam będzie odwrotnie — ale w krośnieńskim ksiądz nie będzie wiecował!“ — „Będę i to niezadługo! — a jeśli nie będę mówił ja, to nie będziesz mówił i pan! — I o tem zaraz dziś się przekonasz!“

Próbował jeszcze uspokoić zebranie ks. katecheta Biela z Krosna, lecz gdy zażądał, aby szanujac wolność głosu, dali gdyż ks. Stojałowskiemu, ludowcy krzyknęli: Nie! na co druga strona odpowiedziała: „To i Stapiński nie będzie mówił!“

Gdy hałas wzrastał, a żadna ze stron nie chciała ustąpić, ogłosił komisarz rządowy zgromadzenie za rozwiązane i kazał opuścić salę.

Wtedy Centrowcy dali sobie hasło, aby się udać na plebanję — i tam urządzić poufną pogadankę.

Gdy ks. Stojałowski wracał na plebanję, *siostra* p. Stapińskiego, właścianka, z tłumem jego krewniaków szli za nim wyzywając i wydając z siebie piskliwe głosy.

Po chwili zebrało się w sali plebańskiej grono księży i inteligencji, oraz kilkudziesięciu chło-

pów, około 100 osób, przed którymi ks. Stojałowski roztoczył program Centrum ludowego, — a następnie na interpelację kilku obecnych ludowców wyjaśnił w krótkości sprawę reformy wyborczej. Jeden z obecnych właścian zapytał, czemu mimo obietnic, że będzie lepiej, jest coraz gorzej i podatki rosą z roku na rok? „Ja tam, dodał i Stapińskiego nie chwale — obiecywał dużo, a z wszystkiego nie ma nic“. Także inni właścianie uznając wywody ks. Stojałowskiego prosili go, aby w ich gminach urządził zgromadzenie, a oni się postarają o spokój i oświadczyli się za zgodą, do której wzywa wszystkich Centrum.

Okazało się też z rozmów poufnych, jaka była główna i właściwa przyczyna Stapińskiego i towarzyszy, dla której nie chcieli dopuścić ks. Stojałowskiego do głosu: „Boby nam lud *zbałamucił* i zachwiałby jego zaufanie do nas!“ Rzeczywiście właścianstwo krośnieńskie informowane jednostronnie i pojone nienawiścią, uwierzyło Stapińskiemu, lecz przy jakim takim wysiłku ze strony Centrum, prysnie ten zamek zbudowany na piasku.

Kłamstwa socjalistyczne.

„Naprzód“, który obecnie objął służbę aż u dwóch partji politycznych, pozbył się zarazem i potrzeby mówienia prawdy. Podając sprawozdania z wicodów politycznych uważa, — zresztą z punktu widzenia obecnego swoich interesów — całym zrzucumiał, że czytelnicy zawsze — nawet w klesce muszą się dopatrzyć choćby cienia zwy cięstwa. I dlatego woli poprostu okłamać swoich czytelników, tem więcej, że trudno wymagać, aby czytelnicy sprawdzali wiadomości jakie się im podaje.

Tak samo postąpił sobie „Naprzód“ i ze sprawozdaniem o wiecu w Wieliczce. Od góry do dołu cały artykuł jest jedną wielką błądzą.

Od jednego z uczestników tego zgromadzenia, robotnika, który przypadkowo brał udział w zgromadzeniu i po przeczytaniu sprawozdania „Naprzodu“ przyszedł do nas oburzony z prośbą, aby według jego relacji sprostować kłamstwa „Naprzodu“, otrzymujemy następującą informację:

Socjaliści napisali, że banda pijanych „klero rykałów“ napadła na towarzyszy na zgromadzeniu w Wieliczce i wszczęła z nimi karczemną awanturę. Tymczasem o ile chodzi o bitkę, to pierwszy zaczął ją ten gołowąs „towarysz“ (prawdopodobnie tow. Baścik) który pierwszy

LOSY TAŁALEJA

POWIEŚĆ

J. J. MIAŚNICKIEGO.

Przetłómaczył z oryginału rosyjskiego Dr. M. S. 57. (Ciąg dalszy.)

— Ja też mam w panu całą nadzieję jak w starym przyjacielu... ja kobieta tylko, wielu rzeczy nie rozumiem, Erofeju Pimeniczu, to też jeśli mnie kto czegokolwiek nauczy to dla mnie wiecznie za to będę wdzięczną. I w tym handlowym interesie też wielu rzeczy nie rozumiem... szczęśliwą więc jestem, mając takiego wiernego... szczeniaka, jak pan, bo gdyby nie to, to bym chyba musiała zamknąć interes... pan jesteś rzeczywiście dzielny i uczciwy...

— Ależ pani Matreno Teodorowno, za bardzo mnie pani chwali, nad zasługę... i aż poczerwieniała z zadowolenia, Erofej Pimenicz...

— Więcej warte pańskie zasługi... Jako kobieta nie mogłam ocenić pana należycie, dopiero Tałalej Iwanicz mi oczy otworzył na to jak to pan interes prowadzi i jak dba o dobro nasze, to też te raz dopiero wiem, co pan wart jesteś...

— Matreno Teodorowno! ależ pani! przemówił zmieszany Erofej Pimenicz, rzucając pełne zdziwienia spojrzenie na Tałaleja, który siedział skromnie na stołku i krótkimi haustami chleptał herbatę ze szklanki.

— Tałalej Iwanicz po prostu mi powiedział wczoraj: „Sznobszczyk pryncypał był skąpy i nie ocenia, obowiązkiem więc pani jest wynagrodzić mu to należycie“. I musiałam mu to przyrzec, uśmiechnęła się do Tałaleja, ze skupieniem jedzącego bułkę.

— Z pewnością, zgodził się nareszcie Erofej Pimenicz, Tałalej Iwanicz najlepiej wie co się dzieje w interesie, w każdym razie jednak Matreno Teodorowno...

— W każdym razie Erofeju Pimeniczu, ja my śle, że Tałalej Iwanicz jako młodszy z prostej zaradności ku starszemu dużo zamilcza... Chociaż ja tam i baba niepojmująca wielu rzeczy, ale mam

ja przecucia... To też dokładam panu płacy z jarmarku dwa tysiące...

— Już doprady nie wiem, jak mam pani podziękować Matreno Teodorowno — mruzczał tenże podnosząc się z krzesła.

Sobie pan podziękuj, albo i temu oto, który mnie głupia baba pouczył, wskazując ruchem łokcia na Tałaleja.

— Co się tyczy nagrody, przemówił Tałalej nie patrząc ani na panią ani na dysponenta, to za jarmark... ale na Erofeju Pimeniczu cały interes spoczywa...

— Ach, dziękuję ci Tałaleju Iwaniczu, żeś mi przypomniał... Ineś pan od Anisama Piotrowicza otrzymał wyłączenie na jarmark?

— W książkach zapisane... tysiąc rubli... proszę sprawdzić...

— Ależ to mało! klasnęła w ręce Matrena Teodorowna.

— Taka była jego wola, — bąkał do ostateczności wzruszony Erofej Pimenicz.

— Tysiąc rubli! — klasnęła w ręce Matrena Teodorowna.

— Tysiąc rubli! wzruszył ramionami Tałalej prawie dwa miesiące całe jutro będzie, jak od rana do nocy na nogach.

— Strasznie mało, potwierdziła pani. No, bądź pan spokojny Erofeju Pimeniczu, ja pana nie ukrzywdzę tylko proszę dodała z zalotnym uśmiechem, nie gniewaj się pan na Tałaleja Iwanicza, to on nie swoją wola, ale moją wola postępuje... Ale on pojmuje już interes?

— O i bardzo, łaskawem okiem popatrzył Erofej Pimenicz na Tałaleja.

— A jeżeliby czego nie rozumiał, to już pan mu to ułatwi i pouczy go tego, nieprawdaż, ja w panu mam ufność i spoczywam się tego.

— Tałalejowi Iwaniczowi nie trzeba dwa razy powtarzać on od razu pojmie — pochlebiał ponie woli Tałalejowi, który siedział utkwiony oczy w szklance z herbatą.

— Bardzo mnie to cieszy, wstała ze stołka pani, może jeszcze herbaty?

— Bardzo dziękuję.

— No, to idziecie do interesu, a ja według sła bości kobiecej pójdę łązić po jarmarku — mówiła

Matrena Teodorowna — poprawiając włosy przed lustrem. Pan już Erofeju Pimeniczu gniewaj się czy nie gniewaj, ale ja panu Tałaleja zabieram. zabieram.

— Ależ i owszem, proszę... samej kobiecie bez męskiego towarzystwa niejako! z uniożnością prawie dysponent, gładząc się po łysinę; ja najmiej człowieka... prosi się tu jeden na jarmark...

— Weź pan... naturalnie, weź pan, ja prawdopodobnie bardzo niedługo zabawię na jarmarku, a ja jego zabiorę, żeby mnie odwiózł do Moskwy... skąd Bóg wie, kiedy on tu powróci... bo dużo jest w domu do roboty.

— Rozumiał się... zdaniem wszędzie dosyć, przykładał się do roboty... zrobotował pan Pimenicz, jak się tylko ma ochotę do roboty... Nieroby nigdzie roboty nie znajdują, a pracowity wszędzie się zajmie pracą...

— Naturalnie, że tak, uśmiechała się do lustra Matrena Teodorowna. Ale, ale, jeszcze też — Erofeju Pimeniczu — powiedział mi Sywołdajew, że Lukomorew nie dzisiaj, ale jutro przyjedzie na jarmark... jedzie on tu z pieniędzmi, a pan wiesz co to za człowiek?

— Wiem. Jego trzeba w pierwszym dniu jak przyjedzie dołapać, bo potem ani pieniędzy ani jego nie dostać...

— Tałalej Iwanicz mówił z Sywołajewem o nim... Co on ci... co on panu mówił? — pytała się rozbawiona swoją omyłką w tytułowaniu Matrena Teodorowna.

— Mówił mi, że zamieszka u Naumowa.

— Trzeba pojechać do hotelu Naumowa, poważnie przemówił Erofej Pimenicz, ja tam zaraz posłę Teodorowa...

— Niech się pan tem nie trudzi, przerwał mu Tałalej, ja tam już byłem i dałem portyerowi napiwek... Jak tylko Lukomorew przyjedzie natychmiast portjer, przyśle panu kartkę z napisaniem: „przyjechał“.

— Podaj mi pan rękę, Tałaleju Iwaniczu; wzruszony Erofej Pimenicz uściskał podaną sobie dłoń Tałaleja. Widać zaraz, że pan masz prawdziwy kupiecki talent do handlu...

(Ciąg dalszy nastąpi.)

pięścią jednego z stojących koło niego robotników uderzył.

Z naszych nikt nie był pijany Owszem bardzo dobrze wiedzieliśmy, że należy nam „towarzyszy“ w Wieliczce nie dopuścić do szerszenia ich kłamstw i z tą świadomością na zebranie przybyliśmy.

Nie dziwimy się, że „Naprzód“ tak na tutejszych księża napada. Zapewne, im się to nie podoba, że księża razem z nami idą i ich nędzną robotę psują.

Posła Skołyszewskiego nikt nie uderzył i to co „Naprzód“ wypisuje jest zwykłym kłamstwem obliczonym jedynie na łatwości czytelników i to takich, którzy bezkrytycznie zupełnie elukubracje jego czytają.

Manifestacja, o której „Naprzód“ tak szeroko się rozpisyje, była rzeczywiście „wspaniała“ „Pochód“ tworzyło coś 30 żydków i niedorostków, którym przewodził tow. Baścik. „Czerwony sztandar“ im się pogubił w głowach, tak, że słów zebrać nie mogli. Musiał im tow. Baścik co chwila podpowiadać, bo inaczej nie byłiby ani jednej zwrotki prześpiewali. „Banda“, o której socjaliści piszą, że rozbiła się przed domem, w którym było zgromadzenie, była właśnie gromadką „towarzyszy“ którzy, wyrzuceni ze sali nie mogąc na nią z powrotem się dostać, wyprawiali dzikie krzyki na polu, aby zgromadzenie rozbić.

Socjaliści nie zadowolili się bitką w samej Wieliczce. Ale kiedy ten robotnik, który nam to opowiadał wracał z powrotem do Krakowa napadł go na drodze, trzech przeciw jednemu i obili go dotkliwie. Jeśli więc mowa o „czarnych sotniach“ to zapewne jedynie tem mianem nazwać trzeba socjalistów, którzy w nocy po ciemku na drogach czatują i rozbijają.

Tyle ów robotnik.

Jak już wspomnieliśmy „Naprzód“ stał się obecnie oficjalnym organem i stronnictwa ludowego. Pan Stapiński uważa, że trzeba swoich interesów lepiej pilnować, bo wybory za pasem. Dlatego to posłowie ludowi woła siedzieć w kraju i tu rozbić się po zgromadzeniach, niż bronić interesów kraju i wyborców w parlamencie. Dowodem tego była nieobecność posłów ludowych przy głosowaniu w sprawie kolei północnej w Izbie posłów.

Ale przed wyborcami piorunuje się potem na „zaniedbane interesa kraju“, na nieudolność Polaków w obronie ich. A w „Naprzodzie“ ogłasza się dytyramby na cześć swoją.

Nie sądzimy, aby sojusz taki wyszedł im na dobre zwłaszcza jeśli kłamstwa „Naprzodu“ i na nich swoje odium rzuca. Zawsze to niebezpieczna rzecz, a kłamstwo zaraźliwe...

KORESPONDENCJA.

Petersburg, 26 maja.

Nadszedł wreszcie ów historyczny moment odpowiedzi rządu na adres Dumy! Od chwili zebrania się przedstawicieli narodu w pałacu Taurydzkim nie było jeszcze takiego napięcia wśród posłów, jak dziś — w oczekiwaniu na „mowę“ Goremykina. Wprawdzie niektóre punkty deklaracji rządowej, przedostały się już przed jej odczytaniem w Dumie do dzienników, lecz były to, bądź co bądź, tylko nieświadczone pogłoski i pomimo ogólnego pesymizmu, otwierało się jeszcze duże pole nadziejom, że najbardziej ślepy i najbardziej barbarzyński rząd mu si choć w części uleży tak zgodnemu żądaniu przedstawicieli narodu i nie odważy się rzucić im zuchwałego wyzwania do jawnej walki.

To też gdy Muromcew otworzył posiedzenie i oznajmił, że prezes gabinetu ministrów prosi o głos cała Izba zanarła w oczekiwaniu, a setki oczu z niecierpliwością towarzyszyły posuwającemu się powoli ku trybunie Goremykinowi. W sali zapanowała grobowa cisza — szef rządu rozpoczął czytanie deklaracji. Mówił cicho, niewyraźnie, pomimo to w sali, gdzie nie rozległ się nawet najmniejszy szmer, słychać było każde jego słowo. Pierwsze już słowa deklaracji zarysowały dostatecznie stanowisko i intencje rządu. Posłowie słuchali jednak w milczeniu, niemal bez poruszenia, jak Goremykin, w tonie zuchwałego czynownika-samodziercy, odrzucał punkt po punkcie żądania Dumy i rozwiewał jej nadzieje. Gdy zaczął mówić wreszcie o sprawie agrarnej, rozległo się jedno przeciągłe westchnienie i sylwetki posłów włóściańskich poruszyły się gwałtownie.

Następnie wśród absolutnej ciszy odczytał punkty, że Duma nie ma prawa dotykać działalności ministrów i wogóle spraw najogólniejszych, do których ona jedynie ma i może mieć prawo...

Lecz oto i sprawa amnestji... Goremykin zatrzymał się i począł pić wodę z widocznym zdenerwowaniem. Czuł było, że zabrał mu w tej chwili odwagi i cynizmu, aby powiedzieć przedstawicielom narodu, że ci, co wywalczyli tę Dumę, muszą pozostać w więzieniach i na Sybirze.

Tych kilku sekund przerwy nie wytrzymało gorączkowe napięcie Izby. Ciszę przerywają głosy z ław poselskich:

— Prędzej! Kończyć!

Prezes dzwoni. Goremykin stawia szklanke i zaczyna znów czytać wśród ponurej ciszy. Wreszcie skończył i oddała się powoli do loży ministerjalnej. Nie rozległ się ani jeden okłask, nawet tych kilku „posłów“ rządowych, co nie przyłączyło się następnie do protestu Dumy, nie śmieli zmanifestować swej radości z rzuconego przedstawicielom narodu wyzwania. Na sali padowała wciąż cisza, a tylko widać było z gorączkowych ruchów i spojrzeń, że posłowie z trudem hamują wzburzenie.

Po chwili Muromcew oznajmia, że deklaracja rządowa została wydrukowana i poleca koni sarzom Dumy rozdać ją posłom. Zaczyna się gwar i szmer, przerywany głośniejszymi okrzykami. Wreszcie na dzwonek prezesa Izba milknie znów i na trybunę wstępuje pierwszy mówca Nabokow.

Treść jego przemówienia i następnych mówców nie podaje, gdyż znać ją z pewnością z telegramów i z stenograficznych sprawozdań. Cho dziło mi tylko o przedstawienie tego historycznego momentu, tego nie dającego się dokładnie opisać napięcia i naprężenia, jakie przeżyli posłowie, gdy na rosyjskiej trybunie parlamentarnej stanął po raz pierwszy przedstawiciel rządu, tego rządu który dotychczas potrafił przemawiać do ludu tylko nahajkami, kulami i szubienicą!

I jakkolwiek trudno oprzeć się krańcowemu pesymizmowi wobec takiej deklaracji rządowej nie podobna jednak tracić z oczu faktu, że bądź co bądź wyłom w twierdzy despotyzmu carskiego zrobiony! Władcy knuta i szubienic, którzy dotychczas za najłżejsze słowo krytyki zapelniali więzienia i puszcze sybirskie, musieli i muszą słuchać w stolicy tak gorzkich i tak głośniejszych słów prawdy.

Jeszcze „mateczka“

W warszawskim piśmie „Poniedziałek“ umieszczony był artykuł o Kozłowskiej wraz z wizerunkiem jej „w stroju pontyfikalnym“. Między innymi w artykuliku tym powiedziano: „Mateczka Kozłowska, która — jak donoszą dzienniki objeżdżała dyecezzję w celach agitacyjnych, prowadziła do niedawna żywot awantur, niczy.. Mówią o niej bardzo wiele złych rzeczy, które trudno tutaj powtarzać. Obrzydł jej ten proceder i obecnie stara się ascetyzmem naprawić dawne błędy.“

P. Kozłowska uczuła się dotkniętą w swej czci niewieściej i oskarżyła redaktora p. Kazimierza Nawrockiego o potwarz. Z tego powodu odbyła się onegdaj w Warszawie ciekawa rozprawa sądowa. Stawiły się przed sądem z pośród wezwanych świadków: pp. Katarzyna Broniczówna, Franciszka Mygówna, i Teofila Dembowska, a także księża Marjawici Leon Gołębiowski i Roman Próchnowski — ze strony oskarżycielki Kozłowskiej, a ze strony oskarżonego ks. Piotr Dzieńkowski, i pp. Józef Szylling i Adam Witold Koszutski.

Odrzucając przy zaprzysiężeniu świadków zarysowały się ostre kontury sprawy. Broniczównę, jako krewną Kozłowskiej, zwolniono od przysięgi. Gdy zaś obecny w sali sądowej ks. Kroczeń oświadczył, że powołanych w charakterze świadków marjawitek, p. Mygówny i Dembowskiej, zaprzysiężać nie może, bo jako kapłanowi katolickiemu tylko od katolików przysięgę odbierać mu wolno, obie marjawitki złożyły przysięgę w ręce przewodniczącego za pośrednictwem tłumacza. Księża z mocy samego prawa zwolnieni są od przysięgi w charakterze świadków, a chociaż obrona podniosła kwestję, czy ks. ks. Gołębiowski i Próchnowski są jeszcze kapłanami katolickimi, lecz uwaga strony przeciwnej, że do tej pory niema wyroku, pozbawiającego ich kapłaństwa, przekonała sąd, który też zwolnił obu od przysięgi.

I rozpoczęło się badanie. A gdyby po wysłuchaniu pierwszej serji świadków, posiedzenie dla jakichbądź powodów przerwane być musiało, wyszlibyśmy pod wrażeniem, że Kozłowska to zacna, bogobojna niewiasta, myśląca tylko o modlitwie i pracy, o pracy i modlitwie.

Broniczówna, Mygówna, i Dembowska, te trzy mocno doletnie panny, które znają „mateczkę“ od lat wielu, były i są jeszcze teraz „pa-

nienkami“ w zakładzie wyrabiającymi ornaty i inne przybory kościelne. One nie mają dość słów, aby opisać, jak zaczął jest ich „przełożona“, ile dobrego czyni dla biednych i opuszczonych, a jak mało wymaga dla siebie. Dowiadujemy się też, że p. Felicja ma obecnie lat 44, że jest córką nadleśnego, który zginął w powstaniu, i że od lat najmłodszych czuła pociąg do stanu zakonnego. Falszem jest, ażeby kiedykolwiek była kelnerką, czy kawiarką, ażeby kiedykolwiek utrzymała kąpiele i wanny, ażeby chodziła w stroju zakonnym, przyjmowała u siebie księży lub jeździła na objazd dyecezzji. Wszystko to są wymysły złych ludzi.

Księża Gołębiowski i Próchnowski sprawiają na audytorjum, pomimo, że jest bardzo źle dla p. Kozłowskiej usposobione, sympatyczne wrażenie. Mówią zwyczajnie bez żadnej przesady, opowiadają o przeszłości kobiety, którą za uczciwą, a nawet świętą uważają, widzą w niej czynnik odrodzenia społeczeństwa.

Lecz oto występują świadkowie odwodowi i opowiadają fakty, które dreszczem obrzydzenia przejmują obecnych.

Świadkowie ze strony Kozłowskiej nie szczędzili barw jasnych, ci drudzy namalowali ją na tle czarnem jak brud, nędza i grzech. Pierwszy mówił o niej ks. Piotr Dzieńkowski, proboszcz wiejski z okolic Płocka. Starzec wysoki, chudy, o ascetycznej twarzy, opowiada, że był przedmiotem lubieżnych ataków panny Felicji... Musiał użyć interwencji osób trzecich, ażeby pozbyć się tego niebezpiecznego sam na sam, do którego wciągała go kusicielka z bielmem na oku. Ale nie przeskodziło to Kozłowskiej posyłać mu listów bardzo drastycznych i wcale niedwuznacznych. Dużo ksiądz przecierpiał, zanim się odczepił od... Putyfary.

A p. Józef Szylling widział na własne oczy rzeczy, o których w domu prywatnym się nie śniło. Widział, jak w wannie, przeznaczonej dla matki p. Felicji, chorej na nogi kapał się jakiś młody ksiądz, słycał szepty po korytarzach i kilkakrotnie natknął się niechcący na scenę, gdy „panienka“ z zakładu uciekała w jedną, a ksiądz marjawita w drugą stronę, słowem, zakład „mateczki“ to zakała Płocka, a Kozłowska, to osoba, protegująca widocznie anory...

Ze słów p. Witolda Koszutskiego okazuje się, że redakcja *Poniedziałku* wprowadzona była w błąd, umieszczając podobiznę Kozłowskiej „w stroju pontyfikalnym“. Po za tą jedną drobną usterką nie ze złej woli, lecz przez nieopatrzność spełnioną wszystko inne jest zupełną prawdą. Świadek rozmawiał z jedną byłą pensjonarką Kozłowskiej, znajdującą się obecnie na kuracji w szpitalu, która opowiedziała mu rzeczy wprost skandaliczne. Bo co względem innych ludzi jest grzechem śmiertelnym, to w stosunku do marjawitów miało być, według nauk „mateczki“, zbawieniem. I oto niedawno piękna i młoda dziewczyna, zwiędła, toczona nieuleczalną chorobą...

Cóż po tego rodzaju zeznaniach powiedzieć mógł obrońca mateczki? Rola była nad wyraz trudna adw. przys. Fr. Szymański oświadczył zaraz na wstępie, że bez względu na zapatrywania religijne Kozłowskiej, na jej działalność reformatorską, zgubną dla społeczeństwa, chce walczyć tylko o honor bezbronnej kobiety. Nie wierzy on świadkom odwodowym, a choć nie posądza ich o fałsz świadomy, przekonany jest, że w zaślepieniu walki partyjnej ludzie tracą miarę i sąd sprawiedliwy.

Adw. przys. Klonowski, wypowiedział natomiast gorącą mowę w obronie p. Nawrockiego, która była zarazem utopieniem dla całej działalności pustelniczki z Płocka. Mnóstwo ludzi zmrnowanych, pobitych i zabitych, rozterka w ludzie tak głęboko wierzącym, wiechrzycielstwo wśród kapłanów, którzy lud ten nauczać i oświecać powinni — oto bilans roboty tej kobiety nieugiętej, a dumnej jak szatan. Może przejrzy wreszcie, może proces ten skieruje ją na lepszą drogę, i zbędzie się pychy!

Sąd uwolnił p. Nawrockiego.

Domowe kasy oszczędności

Od czasu do czasu pojawiają się u nas nowe wynalazki, które powstałe w Ameryce, wypróbowane przez ruchliwsze państwa, nareszcie i do nas nadciągają, a śmiało o nich powiedzieć można, że popchnęły i popychają kulturę ludzkości naprzód.

Ameryka znaną nam jest jako ojczyzna samopomocy, widzimy rok rocznie, jak nasi emigranci szła stamtąd setki dolarów, do pozostałej rodziny, jak sami po powrocie do kraju, po kilku latach, stają się jacyś inni: zapobiegliwi, oszczędniejsi. Jest to następstwem przykładu, jaki w Ameryce na każdym kroku widzie

li, przykładu pracy i oszczędności. A przecież tylko oszczędność może podnieść nasze zubożone społeczeństwo, czego dowody mieliśmy na tak kulturalnych państwach, jak Anglia, Niemcy i d. i. Rozchodzi się tylko o rozbudzenie zmysłu do oszczędzania, który w naszym społeczeństwie można bez przesady powiedzieć, śpi jeszcze. W Ameryce, celem rozwinięcia zmysłu oszczędnościowego w jak najszerszych kołach społeczeństwa, wprowadzono świeżo wynalezione przez Burnsa, szkatułki oszczędnościowe. W lot zostały one przyjęte i zaprowadzone przez kasy oszczędności i instytucje finansowe państw, których społeczeństwo, znając z doświadczenia, wielkie znaczenie oszczędności, z poklaskiem przyjmują każdą innowację zmierzającą do uproszczenia manipulacji, do ułatwienia sposobu składania zaoszczędzonych pieniędzy. Za tym przykładem poszły niedawno w Austrii, czeskie kasy oszczędności, a nareszcie i u nas w Galicji odezwało się echo tego amerykańskiego systemu. Na ostatnim posiedzeniu delegatów gal. związkowych kas oszczędności, które się odbyło we Lwowie dnia 7 maja 1906 wystąpił Dyrektor bocheńskiej pow. kasy Oszczędności p. Adolar Ossoliński z referatem, w którym przedstawił piekącą potrzebę rozbudzenia zmysłu oszczędnościowego w naszym społeczeństwie, opierając się na danych statystycznych, z których wynikało, że coraz mniej drobnych wkładek wpływa do naszych kas Oszczędności, w przeciwieństwie do innych państw (Niemcy, Belgja, Francja, Anglja), w których ilość drobnych wkładek wzrasta, wskutek ciągłego ulepszenia systemu przyjmowania wkładek oszczędnościowych i wskutek różnych sposobów zachęcania ludności do udogodnionego składania najdrobniejszych oszczędności; przeciwnie, w naszym społeczeństwie właśnie wskutek braku zmysłu do oszczędzania, rozpraszają się drobne kapitały bezużytecznie dla jednostki i społeczeństwa. Zebrane wiadomości statystyczne wykazały, że za granicą amerykański system za pomocą szkatulek wydał nadzwyczajnie dodatnie rezultaty, czego dowodem, że w Ameryce w pierwszym roku ich pojawienia się, rozeszło się tych szkatulek 3 miliony sztuk, w których zebrano 1200 milionów koron. W państwach skandynawskich i w niemieckim rozchodzi się one w tysiącach sztuk, czeska kasa oszczędności wydała w niespełna 5 miesiącach 11 tysięcy szkatulek itd. Domowa kasa oszczędności jest szkatułką żelazną zaopatrzoną dwoma otworami, do wrzucania drobnej monety i pieniędzy papierowych, tak urządzone, że raz wrzucony pieniądz samowolnie wyjętym być nie może.

Szkatulka jest zamknięta sztucznym zamkiem, od którego klucz znajduje się w danej kasie oszcz., lub innej instytucji finansowej, której firma jest na szkatułce umieszczona. Manipulacja jest bardzo prosta: Kasa Oszczędności lub inna instytucja finansowa daje zgłaszającemu się szkatulkę za darmo lub za pewnym zwrotem kosztów. Posiadacz kasety wrzuca wedle możliwości zaoszczędzone pieniądze do niej, i odnosi po jej napełnieniu do kasy, która mu ją wydała; tutaj przyjmują pieniądze, i wydają zgłaszającemu się książeczkę wkładową i szkatulkę do ponownego napełnienia zaoszczędzonymi pieniędzmi. Nietylko zewnętrzny artystyczny wygląd tej szkatułki, ale także cel jej przeznaczenia, pobudzać będzie każdego do czynienia oszczędności — nie da się bowiem zaprzeczyć, że każdy młody czy stary, bez względu na warstwę społeczeństwa, do której należy, z chwilą, kiedy po raz pierwszy wrzuci do tej szkatułki zaoszczędzony grosz, starać się będzie, aby tę szkatulkę zapełnić celem stworzenia sobie jakiegoś minimum kapitału, którymby mogła w danym razie swobodnie rozporządzać. Nie obojętną rzeczą jest i ułatwienie w zbieraniu oszczędności groszowych — jak i przenoszenie ich do właściwej kasy, gdyż mamy niepionną nadzieję, że w toku rozpowszechnienia się tego systemu oszczędnościowego, — dążyć będą nasze kasy Oszczędności i instytucje finansowe do ułatwienia posiadaczom takich szkatulek odnoszenia zaoszczędzonych w domowych kasach pieniędzy do właściwych kas, przez wysyłanie do nich specjalnych organów kasowych, jak to ma miejsce w Niemczech i innych państwach.

Nowością ta, która wywołała w fachowych kołach wielkie zainteresowanie, czego dowodem uchwała Zjazdu delegatów gal. kas. Oszczędności, zalecająca wszystkim kasom Oszczędności w Ga-

licji zaprowadzenie tego systemu — zasługuje ze wszechmiar na gorące poparcie i rozpowszechnienie w jak najszerszych kołach naszego społeczeństwa.

**NAJTAŃSZY SKŁAD FORTEPIANÓW
W. BARABASZ
Kraków, Rynek Nr. 38 I p. Linia A.—B.
Dom W-go J. F. Fischera.**

KRONIKA

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJANI

Kraków, 31-go maja.

— **Kalendarzyk kościelny.** W piątek Jakóba biskupa wyznawcy i Fortunata kapłana; w sobotę Wigilia, Marcelina Eugeniusza i Blaudyny; w niedzielę Zesłanie Ducha Świętego, Erazma biskupa męczennika i Klotyldy.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W piątek wschód słońca rozpoczyna się o godzinie 3 minut 38, zachód przypada o godzinie 7 minut 37, długość dnia godzin 15 minut 59.

— **Wiadomości kościelne.** Diecezja krakowska. Administratorami zamianowani: w Świątnikach Górnych O. Honorat Jedliński, kapucyn. wikaryusz tant.; w Bielanych ks. Juliusz Solarz, Salezjanin emeryturę otrzymał i zrezygnował z probostwa ks. F. Karpiński, prob. w Świątnikach Górnych. Egzamin konkursowy na proboszczów zdali: ks. K. Buzala, ks. J. Gros, ks. J. Krzeszowski, ks. A. Moliński, ks. F. Wala i ks. Marcin Zdebski, konkurs na probostwo w Trzebini, Świątnikach Górnych i Bielanych rozpisany z terminem do 25 czerwca br.

— **Towarzystwo opieki nad podrzutekmi** imienia Dzieciątka Jezus otrzymało już zatwierdzenie statutu i krząta się teraz, by w jaknajkrótszym czasie pozyskać jaknajwiększą liczbę członków, co jedynie przyspieszy może rozpoczęcie zbożnego dzieła.

Zgłoszenia przyjmuje sekretariat tymczasowy, Rynek gł. 24 I p. od 3—5 po południu.

— **Grono opiekuńcze ubogich miasta,** na posiedzeniu w dniu wczorajszym, udzieliło wsparcia w kwocie: w okręgu 1: 20 ubogim w łącznej kwocie 156 kor., w okr. 2: 15 ubogim 123 k. 25 h. w okr. 3: 21 ub. 162 kor., w 4 okr.: 37 ubogim 339 kor., w 5 okr.: 20 ub. 168 kor. i w okr. podmiejskim 25 ubogim 226 kor.

— **Śmiała kradzież.** Dzisiejszej nocy niewia domy sprawca przez t. zw. oberlicht wszedł do mieszkania p. Edmunda Gajewskiego, rewidenta technicznego Magistratu i skradł mu złoty zegarek z dewizką, oraz kilka innych drobnych przedmiotów, a korzystając z twardego snu właściciela mieszkania uraczył się zapasami jakie znalazł na stole.

— **Banda cyganów** złożona z 9 osób, która swój obóz rozbiła na Błoniach została przez organa policyjne wydalona z obrębu miasta i przedmieść Krakowa.

— **Zgromadzenie Tow. Górniczego** w sprawie założenia szkoły górniczej dla nadzorców we wschodniej części zagłębia Ostrawsko-Karwińskiego, odbyło się wczoraj o godz. 7 wieczorem w sali wykładowej gabinetu geologicznego. Referował nadradca inż. Bocheński, przedstawiając historyczny przebieg starań o tę szkołę, które trwają już od lat trzech blisko, nie doprowadziwszy do pozytywnych rezultatów. Wobec tego komitet, zajmujący się założeniem szkoły, zwrócił się do Tow., aby ono za pośrednictwem Izby handlowo-przemysłowej akcję jego poparło. Sprawa jest ważną ze względów narodowościowych, gdyż szkoła istniejąca w Mor. Ostrawie czechizuje swych uczniów, a odpowiedniej szkoły polskiej tak na Śląsku jak i w Galicji niema. Istniejąca dziś w Wieliczce szkoła jest salinarną, a więc nie kształci personalu dla kopalń węglowych i innych. Nad referatem wywiązała się dyskusja, poczem uchwalono: opracować memoriał w sprawie szkoły, co do której Tow. oświadcza się, by założono ją na Śląsku, i wybrano deputację, składającą się z pp.: Riegera, Kolka, Drobniaka i Kowarzyka, która ma udać się do p. namiestnika i przedłożyć mu memoriał, prosząc o zajęcie się tą sprawą. Szkoła ma być prywatna, utrzymana przez właścicieli kopalń, ewentualnie subwencjonowaną. Co do tego jednak zgromadzenie nie powzięło żadnej uchwały.

Załatwiając sprawy bieżące, zgromadzenie oświadczyło się za urządzenie wystawy górniczej, która ma się odbyć jesienią, nie w barbakanie, ale w sali strzeleckiej. Opinia ta zakomunikowana zostanie komitetowi wystawowemu.

Na tem skończono obrady.

— **Złodziejka.** Na dworcu kolejowym aresztowano wczoraj 54 lat liczącą Marję Kopecką z Pabianic w Król. Polskiem, bez zajęcia i bez mieszkania. Kopecka na dworcu wdała się w rozmowę z Michaliną Czyżową z Bochni i w chwili kiedy obie były zajęte oglądaniem obrazków, Kopecka skradła Czyżowej z kieszeni 108 koron. Przy aresztowanej Kopeckiej znaleziono oprócz tej kwoty, jeszcze 11 koron, parę złotych kółczyków dziecinnych, jeden kółczyk złoty, pierścionek z brylantem i kilka sztuk damskich papierosów.

— **Listy amerykańskie.** Kradzież listów amerykańskich nie ustaje, mimo sąsiedzenia winnych lub podejrzanych w tej sprawie. Nie dalej jak dwa tygodnie temu, w miejscu ustępem na dworcu kolejowym, znaleziono trzy duże paczki otwieranych listów amerykańskich i przeprowadzono śledztwo, wskutek którego aresztowano jednego z woźnych pocztowych i zakwestjonowano u niego banknot na tysiąc koron.

Śledztwo sądowe prowadzi adjunkt z dr. Juliusz Nowotny.

— **Z teatru miejskiego.** W farsie „spo dni“ debiutowała p. Janina Łoncka, w drobnej roli profesorowej Paradox. Wybór ten wynikał zapewne nie z własnej chęci debiutantki, lecz z konieczności repertuarowej, rola bowiem była do popisu nie przedstawia. Nadto, o ile sążnić można z tej niewielkiej próbki, debiutantka usposobieniem wrodzonym skłania się raczej do rolom o zabarwieniu dramatycznym, niż ku rękliwym i krzykliwym rolom farsowym. W tych niezbyt korzystnych warunkach debiutu, do których przyłączyło się jeszcze w pierwszym akcie wielkie skrępowanie wskutek tremy, zarysowały się jednak pewne warunki sceniczne: miła aparycja, wspomóżona bardzo eleganckimi tualetami, naturalna dystynkja manier i nie zła dykcja przy głosie o brzmieniu sympatycznym z natury. Wiącej będzie można powiedzieć, o ile p. Łoncka zmierzy swe siły na jakimś poważniejszym zadaniu, dziś stwierdzić należy, że pierwsza próba uprawnia jednak do dalszych.

Cykl Ibsena w teatrze miejskim. Z kancelarji teatru miejskiego donoszą nam: „Celem uczczenia pamięci Henryka Ibsena, urządza teatr miejski cykl przedstawień, złożony z dzieł zmarłego poety. Cykl rozpocznie się dn. 9 czerwca i zajmie wszystkie wieczory spektaklowe do 16 czerwca włącznie. Szczegółowy program tych przedstawień, do których przygotowania już się rozpoczęły, ogłoszony będzie w najbliższym czasie.“

Zapowiedź powyższą przyjmie pewnie z całym uznaniem ogół publiczności krakowskiej, interesujący się teatrem. Czcząc w tak wyjątkowy sposób pamięć wielkiego myśliciela-poety, staje teatr nasz w rzędzie z najbardziej literackimi teatrami Europy, które w tych dniach podobne zapowiadają hołdy. Coprawda, ze wszystkich miast polskich tylko w jednym Krakowie, z jego wyrobionym, kulturalnym zastępem publiczności teatralnej, możliwym jest taki poważny eksperyment literacki. Teatrowi naszemu życzyć należy by zamiar, tak w założeniu godzien pochwały, i w wykonaniu stanął na wysokości zadania.

— **P. Włodzimierz Perzyński** wykończył trzechaktową komedję p. t. „Aszantka“ i jednoaktówkę p. t. „Majowe słońce“. Obie sztuki wystawi najpierw teatr lwowski w pierwszej połowie czerwca.

— **Esperanto.** W piątek dnia 1-go czerwca nastąpi otwarcie pierwszego kursu języka „Esperanto“ w parku dra Jordana. Zebranie o g. 7. wieczór.

(Al Esperantistoj. En vendre, do de la 1-a Juno estas malfernuta la I-a kurso de la lingvo „Esperanto“ en la gardeno de dro Jordan. Horo de la kunveno estas sepa vespere.)

— **Krakowskie Tow. techniczne** odbędzie posiedzenie w piątek, dnia 1 czerwca o godzinie 7 wieczorem w sali przy ul. Szczepańskiej l. 9, I. Na porządku posiedzenia odczyt dr. Zygmunta Gargasa: „Społeczno-gospodarcze znaczenie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością“.

— **Zjazd sokoli.** Przypominamy, że dziś wie-

Lawn-Tennis, Krokiety, Piłki nożne i zwykłe, Hamaki i wszelkie zabawki letnie w wielkim wyborze polecają Stefan Porebski i Sp. Grodzka 2.

czór zapada ostatni termin zgłaszania się w Szkole osób pragnących wziąć udział w wycieczce do Suchej na zlot Sokoli. — Od cyfry zgłoszonych osób, zależną jest wysokość opłaty za przejazd koleją.

— **Egzamin dojrzałości w gimnazjum św. Jacka w Krakowie** odbył się pod przewodnictwem em. dyrektora i rady rządu p. Emanuela Wolffa w dniach od 21—30 maja br. Egzamin ten złożyli: Barabasz Rudolf, Bartoszewicz Kazimierz, Bisztyga Władysław (z odzn.), Domanus Michał, Duda Jan (z odzn.), Duda Józef, Florek Władysław, Glatzel Jan, Idzik Stanisław, Jakobsahn Maurycy, Kozioł Józef, Krupiński Mikołaj, Krzysica Andrzej (z odzn.), Kubiński Jan, Lissowski Stanisław, Zobos Stanisław, Mermon Leon, Pachoniski Tadeusz, Petelenz Ferdinand (z odzn.), Pieniążek Witold, Pożniak Bronisław, Koszek Bolesław, Schnitzer Adolf, Smolarski Mieczysław (z odzn.), Stoch Franciszek (z odzn.), Ślusarek Walery (z odzn.), Szolajski Stanisław, Tomaszewicz Roman, Trojanowski Bolesław, Wasserberger Maurycy, Wawreszka Wiktor, Wedkiewicz Stanisław (z odzn.), Zajac Edmund, Zajac Franciszek, Zborowski Juliusz (z odzn.), Zwoliński Stanisław, Zych Józef, Kucharski Roman (ektr.) i Kozłowski Henryk (oktr.) Do egzaminu poprawkowego z jednego przedmiotu przeznaczono 4 uczniów publicznych i 3 eksternistów, a od egzaminu tego ostatni 1 eksternista.

— **Nowe awantury żydowskie w Podgórzu.** Wymujemy w Podgórzu następujące słuszne zamieszanie: Uległej nocy z 29 na 30 bm. ulica Krakowska i Krakowska zaalarmowane zostały piekielnymi basem gwizdami i rykami. Każdy przerażony zwał się z łóżka w mniemaniu, że to horda cyganiecka z niedźwiedziem wyprawia podobne awantury. Był to jednak tłum żydów, którzy z okazji Zielonych Świąt niósł do swej bóżnicy, (przy ulicy Krakusa 8 I p.) „toyre“, a dla uświetnienia pochodu urządził o tej porze (godziny 12 w nocy) taką piekielną muzykę. Po przyniesieniu tej świętości do bóżnicy, muzyce piekielnej końca nie było tak, że dopiero nad ranem mieszkańcy owej nieszczęśliwej kamienicy mogli się spokojnie oddać w ręce Morfeusza.

Nasuwa się mimowoli myśl, gdzie my żyjemy — jeżeli o północy jakiś tłum żydów, nie licząc się z spóźnioną porą — może bezkarnie urządzić po ulicach takie demonstracyjne pochody. Od czego są władze porządku publicznego i jej organa wykonawcze? czy Galicja a Galilea może już dzisiaj są jednoznaczne?

— **Organy leżajskie, największe na ziemi polskiej,** sławne tak ze swego ogromu, jako też wiele artystycznego wykonania struktury, zostały wybudowane przez Jana Głowińskiego, organmistrza w Krakowie w roku 1656. O ogromie ich niech świadczy to, że mieszczą w sobie 3769 piszczałek, z których największa, Subcontra C, jest 11 Mtr. długa i wydaje ton o 16 drganiach a najmniejsza f Picola, jest 13 mm. długa i ton jej posiada 5.467 drgań. Organy te dzielnie służyły przez przez dwa i pół wieku aż wreszcie czas nadwyrężył to wspaniałe dzieło naszych przodków tak bardzo, że OO. Bernardyni w Leżajsku, pod których opieką organy się znajdują, nie zważając na trudy i koszta postanowili to monumentalne dzieło do dawnej doprowadzić świeżości. Sprowadzili zatem organmistrza ze Lwowa, p. Aleksandra Żebrowskiego, znanego już z wielu większych prac w kraju (organy u Jezuitów we Lwowie u Bernardynów, Kalwaria Zebrzydowska, itd.) i jemu powierzyli gruntowną restaurację. Restaurację właśnie teraz ukończono, ze starych organów pozostali tylko struktura, a cały mechanizm zaprowadzono kompletnie nowy systemu mechaniczno-pneumatycznego. Praca około organów trwała 2 i pół roku bez przerwy. Uroczystość poświęcenia organów odnowionych odbędzie się zaraz po Zielonych świątkach.

— **Niezwykle odznaczenie** otrzymał znany w Rosji sławista p. Aleksander Jacimirski. Pragnąc uzyskać stopień magistra filologii słowiańskiej, wystąpił on w uniwersytecie kazańskim z obroną własnej rozprawy o Grzegorz Camblaku. Oponowali z urzędu: prof. Aleksandrow, dziekan wydziału historyczno-filologicznego, tudzież docent przywatny p. Pietrowskij. Prof. Aleksandrow wykazał szczegółowo uznane od dawna przez krytykę naukową zalety „poważnej rozprawy i treścią“ rozprawy i oświadczył, że

daje ona swemu autorowi „najzupełniejsze prawo do uzyskania stopnia magistra filologii słowiańskiej.“ Następnie tenże oponent rozpatrzył inne nader liczne studia, szkice, oraz notatki p. J. wchodzące w zakres piśmiennictw słowiańskich, paleografii i archeografii, historii i archeologii, etnografii i folkloru, języka i sztuki, a zatrzymawszy się dłużej na najnowszym jego dziele p. t. „Rękopisy słowiańskie i rosyjskie w bibliotekach rumuńskich“, scharakteryzował go jako uczonego, który pracował i pracuje dotąd bardzo dużo, bardzo energicznie i owocnie.“ Po krótkiej naradzie przedstawiciele wydziału, jednogłośnie przyznali mu zamiast stopnia magistra odrazu stopień doktora filologii słowiańskiej.

Jestto pierwszy wypadek w Rosji, w którym taki doktorat przyznano nie-magistrowi.

W nowym doktorze witamy starego naszego przyjaciela, który zawsze miał szczerą sympatję do nas, do naszej nauki i sztuki. Wyrazem tej sympatii są rozsiarte w rozmaitych wydawnictwach rosyjskich liczne referaty i recenzje wybitniejszych książek polskich, tudzież sylwetki literackie, bądź pisarzy starszych, jak Sienkiewicz, Prus, Orzeszkowa, Świętochowski, Asnyk, Konopnicka i Gomulicki, bądź młodszych i najmłodszych, jak Żeromski, Reymont, Sieroszewski, Mirjam, Rydel, Staff i innych. Wszystkie te sylwetki są skreślone biegłą ręką rutynowanego popularyzatora i ilustrowane bardzo licznymi cytacjami, a nieraz i pięknymi przekładami wierszowanymi. Dużo pracy poniósł i ponosi dziś jeszcze p. J., pragnąc przełamać obojętność swych rodaków do literatur słowiańskich wogóle, a polskiej w szczególności, to też tem większa należy się mu od nas wdzięczność.

W. N.

W Karlsbadzie

—ordynuje jak dawniej—

Dr. Michał Śliwiński

Mühlbrunnstrasse „König von Preussen“.

— **Kronika lwowska** (od nasz koresp.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej uchwalono konwersję 6 i pół miljonowej pożyczki miejskiej z 4 i pół proc. na 4 proc. Właściciele muszą swoje obligacje skontrolować dobrowolnie, przyczem otrzymają dopłatę z powodu niższego procentu; dopłata wynosić będzie różnicę między wartością nominalną a kursem konwersyjnym obligacji. Osoby nie zgadzające się na konwersję, otrzymają za zwrotem obligacji wartość ich nominalną w gotówce. Dla nowych obligacji wydanym będzie nowy plan losowania i amortyzacji, obliczony na 54 lat, to jest na czas taki sam, jak i przy obligacjach dawnych 4 i pół procentowych.

Lwowska „Skała“ stowarzyszenie katolickiej młodzieży rękodzielniczej obchodziło 19 b. m. pięćdziesięcioletni jubileusz swego istnienia. Instytucja ta, powstawszy wśród nader trudnych warunków politycznych, i społecznych rozwinęła się świetnie, i dziś grupuje koło siebie większość katolickiej młodzieży rękodzielniczej. Chcąc uczcić rocznicę swego powstania, urządziła „Skała“ 10 i 11 czerwca br. uroczysty półwiekowy jubileusz, połączony z poświęceniem nowego sztandaru.

Wkółach teatralnych krąży pogłoska, że dyr. Pawlikowski, kończąc sześcioltni okres swej działalności na scenie lwowskiej, ma zamiar zaprosić wszystkich wybitniejszych artystów, którzy za czasów jego dyrekcji występowali we Lwowie na szereg przedstawień, które dałyby przegląd działalności jego i tychże artystów, oraz zamknęły całe sześcieciecie.

— **Z Tarnowa piszą do nas:**

Przeciążenie pracą oddziałów procesowych w c. k. sądzie powiatowym w Tarnowie, już drugą z rzędu pochłania ofiarę... Przed niespełna rokiem, podczas rozpraw, sekretarz Maskowicz doznał ataku sercowego, i w godzinę umarł. Obecnie znów sekretarz Bergel, sędzia nadzwyczaj pracowity i sumienny, również w czasie rozpraw

w dn. 21 bm. dostał nagle tak silnego ataku sercowego, że musiano go odwieść do domu, gdzie dotąd leży chory.

Jest rzeczą nagłą, aby utworzono jeszcze jeden oddział procesowy, obecne bowiem nie są wystarczające, i mimo wyteżenia sił referentów, nawałowi uciążliwej i w wysokim stopniu denerwującej pracy podołać nie mogą. Cierpią przez ten anormalny stan nietylko osoby sędziów, ale ponosi szkodę także i wymiar sprawiedliwości.

Również i oddziały kancelaryjne, czynnościom manipulacyjnym podołać nie mogą, zaległości są znaczne, a wygotowania wyroków i uchwał, zwłaszcza egzekucyjnych, doczekać się nie można.

Natomiast w sądzie obwodowym o wiele lepsze w tym względzie panują stosunki; pozostawiają one bowiem referentom tyle czasu wolnego, że zachęcają rodziców do ubiegania się z wielką reklamą o krzesła sędziowskie w reprezentacji miasta Tarnowa, jak to np. było przy wyborze radcy dra Merza.

W tarnowskiej radzie miejskiej, dziwnym, wcale niepożądanym zbiegiem okoliczności, zasiada aż 4 sędziów z sądu obwodowego, i jeden sekretarz, — z pośród których ostatni wybrany radca Wachholz, człowiek już stary i na wysłuchaniu, ma nawet ochotę zostać burmistrzem i to w najbliższej przyszłości.

Dotychczasowy bowiem burmistrz Rogoyski, z powodu nadwątlonego zdrowia i intryg w obecnym składzie rady miejskiej, niezwykle rozwinętych — w najbliższym już czasie złoży swój, przez długie lata spełniany urząd, a wówczas o opróżnioną posadę burmistrza, rozpoczną, tajone dotąd ambicje osobiste, — prawdziwe igrzyska — ale nie olimpijskie...

— **Z powiatu Cieszanowskiego** otrzymujemy jeszcze następujące szczegóły w uzupełnieniu wczorajszej korespondencji:

Budowa szkoły uchwalona już dawno, ugrzęzła znowu w Radzie powiatowej, która na potwierdzenie kontraktu już raz zatwierdzonego kupna placu potrzebuje przeszło dwa miesiące, i żadną miarą nie można od niej doprosić się zwrotu legalizowanego kontraktu. W białskim powiecie na wsiach nazywano Radę powiatową dawniej „Zdradą powiatową“, w Chrzanowie Radą powidłową, tutaj można ją śmiało nazwać „sechroniskiem inwalidów“, bo co w innych zawodach zostało wybrukowane w niej znajduje miejsce i to przeważnie z placą 9 rangi. Mamy w niej nawet elewa z Kulparkowa, podobno bez świadectwa lekarskiego przyjętego, który gra rolę wszechwładnego pana, a nawet dopuścił się wobec rady gminnej w pewnej wiosce ciężkiej obrazy urzędników starostwa przyrównując ich do dziadów siedzących przy kościele dla jałmużny. Wieśniacy zeznali to protokółarnie w starostwie wobec komisarza, co zrobią z tem urzędnicy, czy go zaskarżą, czy przebaczą, wiedząc, że ma bziaka, zobaczymy.

W sąsiedniej wiosce Gorajcu dziewczę rozgłosiło, iż w strumyku zobaczyła Matkę Boską. Wieść obiegła sąsiednie gminy, ludzie tłumnie szli ujrzyć cud, nie brakło takich, co chcą się albo przed zgromadzonymi poszczycić łaską szczerze gólniejszą, albo nie chcą uchodzić za grzeszników, rozpowiadali, że widzą i oni już to Matkę Boską, już św. Mikołaja, ba nawet św. Trójcę. — Naturalnie, że zjawisko cudowne powstało w imaginacji dziewczęcia. Byłem i ja z wielu ludźmi, ale nikt z nas nie ujrzał w wodzie niczego prócz tuzinów nóg dewotek schylonych i zapatrzonych w wodę.

Obecnie już i ci, którzy niby coś widzieli, po wiadają, że im się to może zdawało...

Z sąsiedniej Rocyi nie brak nam i tutaj żydów zbiegłych, z tych jeden malarz pokojowy po krótkim pobycie ożenił się tutaj, wziął posag kilka set koron i ulotnił się gdzieś w stronę Krakowa zostawiając małżonkę. Po ucieczce jego przybył tutaj żyd z Żółkwi poszukując go, gdyż przyniesłny żydek i tam już poprzednio się ożenił i uciekł. Po jakimś czasie wrócił właściciel dwóch żon tutaj, żydzi narobili rejwachu, ale rabin zakazał im udawać się do sądu, sprawę między sobą w kahale ubito i żydek znikł. Znowu świeży dowód solidarności żydowskiej, — a u nas gdzie ona?

— **W Wieliczce** odbędzie się w niedzielę dnia 3 czerwca uroczystość poświęcenia sztandaru

Magazyn Mebli Tapicerskich i Stolarskich

POLECA WSZELKIE WYROBY, W ZAKRES TAPICERSTWA i DEKORACYI WCHODZĄCE. UTRZYMUJE SKŁAD WSZELKICH PRZEDMIOTÓW, POTRZEBNYCH DO URZĄDZEN MIESZKAN OD NAJWYKLEJSZYCH DO NAJWYKWINTNIEJSZYCH ORAZ DUŻY WYBÓR WÓZKÓW DZIECIENNYCH. WARUNKI i ULGI W SPŁATACH PRZYSTĘPNE.

Alf. Wawrzeckiego

W KRAKOWIE, UL. WISLNA L. 6.

Tow. gimn. „Sokół“ z następującym programem: O godz. 6 rano pobudka muzyki salinarniej po ulicach miasta; o godz. wpół do 9 pochód drużyny sokolej z muzyką na kolej na powitanie gości; o wpół do 10 wspólny posiłek w sali teatralnej, o pół do 11 pochód do kościoła parafialnego, uroczyste nabożeństwo i poświęcenie sztandar, o godz. 12 powrót do sali teatralnej, wbi janie gwoździ w drzewce sztandaru, przemowy, oddanie sztandaru chorążemu i ślubowanie chorążego. O godzinie 2 wspólny obiad w salach Kasyna, o wpół do 4 popołud. publiczne ćwiczenia sokolskie w Parku Adama Mickiewicza. Po ćwiczeniach odbędzie się zabawa ogrodowa.

Ze świata.

— *O żydowskie pochodzenie.* W jakiej pogardzie są nawet w Wiedniu żydzi, o tem świadczą następujące wydarzenia. Istnieje tam artystyczny kabaret „Nachtlicht“, w którym występują wiedeńscy literaci i artyści. Kierownikiem jest p. Henry, Francuz, który jednak już od dłuższego czasu bawi w Niemczech, i był przyjacielem i współpracownikiem Franka Wedekinda w głośnym kabarecie „dwunastu katów“. Niejaki Krause, wydawca dość skandalicznego pisma, pt. „Die Fackel“, rozpuszczał pogłoski, że p. Henry przywłaszcza sobie francuskie nazwisko i pochodzenie, a właściwie jest — żydem. Ten zarzut był tem dziwniejszy, że Krause sam należy do semickiego plemienia... Otóż pewnego wieczoru, cały kabaret był zebrany w Casino de Paris. Jest to jeden z tak licznych w Wiedniu zakładów lekkiej muzy i lekkiej zabawy. Przy jednym stoliku siedział Henry w towarzystwie gwiazdy swej trupy, panny Mary Delvard, — przy drugim zasiadł Krause. Zaczęły się wzajemne przycinki, dotyczące właśnie żydowskiego pochodzenia obu antagonistów. Wreszcie p. Henry podszedł do Krausa i obił go gruntownie, a pani Delvard wymierzyła mu na dobytek potężny policzek... Awantura skończyła się w policji, i miała sądowy epilog. Sędzia skazał pannę Delvard na karę pieniężną, a Henry'ego na areszt. Oboje apelowali. Cały Wiedeń zajmuje się przygodą Krausa, a wypadek ten dowodzi, że nawet żydzi uważają za obelgę, gdy się im przypomina ich narodowość...

* *Odnaczenie polki.* Na międzynarodowej wystawie „sztuki kobiecej“, urządzonej w Paryżu staraniem redakcji dziennika „Gaulois“, otrzymała pani Henryka Pankiewiczowa wielką nagrodę honorową za wspaniałe wyszytą makatę „Paw w świetle księżycowym“. Do jury, obok pań z arystokracji francuskiej, należała również pani Muromcewowa, żona prezydenta Dumy rosyjskiej, przebywająca obecnie w Paryżu.

* *Tortury marokańskie.* Podaliśmy już swe go czasu wiadomość o zbrodni, której dopuścił się w Marrakesz, w Maroku, zwykły łatacz obuwia, który zamordował 33 młodych dziewcząt arabskich. Obecnie nadchodzą przerażające szczegóły o sposobie, w który poniósł zasłużoną karę.

Morderca z Marrakeszu sam nie był Arabem, lecz murzynem z Misfina; dawniej w Tangerze przy pomocy tej samej megery, która mu teraz w Marrakeszu sprawowała ofiary, zajmował się niecnym handlem żywym towarem i, jak się teraz pokazało, dopuszczał się tam tych samych zbrodni. Zwabione ofiary raczono aż do utraty przytomności silnymi alkoholycznymi trunkami, następnie mordowano je i obrabowywano. Ciało krajano w kawałki i zakopywano w różnych miejscach, a zrabowane przedmioty sprzedawano.

Od chwili aresztowania murzyn i megera otrzymywali codziennie po kilka razy straszne baty, poczem przywiązywano ich, twarzą do góry, na grzbietach osłów i oprowadzano po ulicach Marrakeszu, wydając ich tem samem na pastwę rozjuszonej ich widokiem ludności.

Gdy wydano wyrok śmierci, nie udało się się dzieciu wynaleźć rodzaju śmierci, który wystarczyłby jako zapłata za te straszne zbrodnie. To też ustąpiono naciskowi oburzonej do głębi ludności i wydano jej zbrodniczą parę. Najpierw zamierzano te dwa potwory w ludzkim ciele oblać naftą i spalić żywcem. Następnie jednak zgodzono się na ukrzyżowanie, gdyż jest to naj

okrutniejszą karą śmierci, ponieważ ukrzyżowany męczyć się musi przez kilka dni, nim głód, pragnienie i śmierć wybawią od mąk.

Murzyn był już przybity do krzyża i zabierano się właśnie do przybicia jego towarzyski, gdy w tem z Maghzen nadzedł rozkaz, aby stracenie przerwano, gdyż wyrok musi być wykonany w Fezie.

Ukrzyżowanego już murzyna zdarto z krzyża i w strasznym stanie przypięto do osła; to samo spotkało i megere. Oboje potem pod silną strażą odesłano do Fezu, dokąd jednak bezwątpienia żywi nie dojadą.

TELEGRAMY.

(Z dnia 31-go maja.)

Sprawa dra Doboszyńskiego.

Wiedeń. Koło polskie odbyło wczoraj wieczorem posiedzenie, na którym po referacie posła Królikowskiego imieniem komisji dla zbadania sprawy pos. Doboszyńskiego przyjęto jednomyślnie następującą rezolucję proponowaną przez referenta: Komisja rozpatrzywszy zarzuty, podniesione przeciw pos. dr. Doboszyńskiemu w jego sprawie z panem Dechamps de Brishbert i zbadawszy przedłożone dowody, nie znalazła w postępowaniu dra Doboszyńskiego w tej sprawie nic takiego, coby uwłaczało jego stanowisku poselskiemu. Zadaniem komisji nie było zapuszczać się w rozstrzygnięcie pretensji cywilnych pos. Doboszyńskiego i strony przeciwnej.

Nowe ministerjum?

Wiedeń. Jak dzienniki donoszą, cesarz przyjął wczoraj szefa sesji w ministerstwie rolnictwa bar. Becka na posłuchaniu i powierzył mu misję zbadania, czy utworzenie gabinetu parlamentarnego jest możliwym. Beck rozpoczął natychmiast narady z parlamentarzystami.

Strejk rolny.

Budapeszt. W komitacie Fecher spostrzeżono w ostatnim czasie ruch wśród robotników rolnych w 8 miejscowościach. Ruch ten ma wszelkie oznaki szerzenia się strejku rolnego. Właściciele ziemscy odbyli konferencję, aby zastanowić się nad środkami zaradczyimi.

Austria i Serbia.

Belgrad. Jak słychać, w razie gdyby w sprawie traktatów handlowych między rządem serbskim i Austro-Węgrami nie przyszło do skutku porozumienie, nastąpi przesilenie gabinetowe.

Dziennik „Politica“ donosi, że na Radzie gabinetowej pod przewodnictwem króla oświadczył rząd, iż nie uczyni! Austro-Węgrom dalszych ustępstw, tylko raczej zgadza się na wojnę cłową, albo pada się do dymisyi.

Kościół a państwo we Francji.

Paryż. Mimo poleconego biskupom przestrzeżenia tajemnicy, dzienniki ogłaszają szczegóły wczorajszego zgromadzenia biskupów francuskich. Dzienniki donoszą, że pismo papieża do kardynała Richarda nie zawiera żadnych wskazówek co do przyjęcia lub odrzucenia ustawy separacyjnej. Biskupi mają tę kwestję osądzić wyłącznie ze stanowiska interesów Kościoła i ojczyzny.

Jak donosi „Figaro“, kardynał Richard odczytał tekst telegramu, jaki ma być wysłany do Papieża w odpowiedzi na jego pismo. Telegram zaznacza, że bez względu na to, co się stanie, biskupi francuscy bronić będą interesów wiary i swojej ojczyzny, którą namiętnie kochają. Ks. Petit odczytał dłuższe sprawozdanie, w którym między innymi powiedziano, że przyjęcie ustawy o związkach wyznaniowych zdaje się być odpowiedniem. Sprawozdawca wniósł utrzymanie obecnego majątku kościelnego z uwzględnieniem istniejących ustaw. Konferencja zajmowała się następnie tą sprawą. Do uchwał nie przyszło.

„Journal“ donosi, że Papież polecił biskupom, aby obrad nie przeciągali. Potwierdza się zresztą, że sprawa utworzenia Związków wyznaniowych posiada wśród biskupów większość, aczkolwiek nieznaczna.

Żydzi w Dunie.

Petersburg. (Tel. Wł.) W liście do redakcji „Now. wr.“ Stachowicz, Heyden, Nabokow, biskup Ropp i inni posłowie protestują przeciw wyrażeniu „Now. wr.“, jakoby Duma państwowa decydując, że w soboty nie będą się odbywały posiedzenia, chce tem dogodzić żydom i świętuje umyślnie w sobotę.

Popłoch kapitalistów.

Petersburg. (Tel. Wł.) Pisma donoszą, że osoby wysoko postawione wywożą swoje kapitały za granicę. Wogóle dzieje się coś niedobrego i krążą wieści, że Francuzi, którzy zapisali się na pożyczkę, żądają zwrotu swych deklaracji. Celem podróży Wittego za granicę jest uspokojenie zagranicznych rynków pieniężnych i poparcie pożyczki.

Katastrofa kolejowa.

Petersburg. W pobliżu Czelabińska wykoleił się pociąg osobowy. 11 wagonów uległo zdruzgotaniu. Jeden pasażer zginął, 10 odniosło rany. Przypuszczają, że wypadek był spowodowany złośliwym uszkodzeniem szyn.

Ślub króla Alfonsa.

Madryt. Król Alfons i księżniczka Wiktorya podpisali dzisiaj w obecności ciała dyplomatycznego i niższych dygnitarzy kontrakt ślubny, po sługując się przy tem złotem piórem, które ofiarowali królowi dziennikarze madryccy.

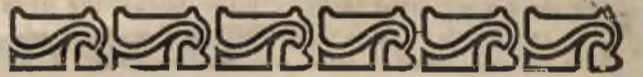
Z parlamentu angielskiego.

Londyn. Na wczorajszym posiedzeniu Izby gmin żalili się członkowie partji robotniczej, że rząd zwleka z załatwieniem sprawy robotników pozbawionych pracy. Prezes urzędu administracji lokalnej John Burnes odparł zarzuty podniesione rządowi i przyrzekł przedłożyć w najbliższym dniu ustawę. W dyskusji nad tą sprawą wysłuchał bardzo wyraźnie antagonizm między członkami partji robotniczej a Johnem Burnesem.

Lwów (tel. pryw.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej uchwalono powiadzić z d. 1 czerwca br. 6 i pół miliona, 4 i pół procentową pożyczkę miejską z r. 1906 i skonwertować ją na 4 proc. po minimalnym kursie 97,50 za 100. Dotychczas wpłynęły oferty na konwersję od Banku hipot., wiedeńskiego Banku związkowego i domu bankowego Sokal i Illien. Rozpatrzenie ofert powierzono komisji kontroli długu miejskiego.

Wiedeń. Namiestnik galicji hr. Andrzej Potocki przybył tu dzisiaj.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu akademii umiejętności zastępcą kuratora dr. Xerber wybrany został członkiem honorowym akademii.

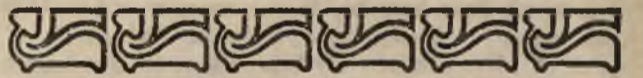

LECZNICA

Dra. Cezara Komorowskiego

Pokoje dla chorych.

KRAKÓW—DEBNIKI, Poczta 112.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

Szczawa
Krondorfska
uznana za
najlepszą i naturalną

Skład główny: Kraków, ulica Grodzka, 48.

Teatr Rozmaitości w Parku Krakowskim.

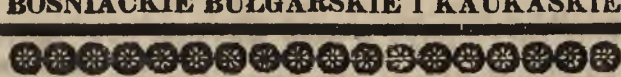
PROGRAM

od dnia 1 do dnia 15 Czerwca 1906.

GRANTO ET MAUT, najznakomitszy amerykański tańczący linoskok.
GOUNOLLYS, tercet śpiewu i tańca.
OLLOMS ET SON CHASSEUR, artystyczne solon na ksylofonie.
SISTERS MAG LORD, ekscentryczno-akrobacyjny duet tańca.
»VITASCOP«, najstłynniejszy kinematograf, amerykański.
WACŁAW NYNKOWSKI, polski humorysta.
THE CHARLINIS, gimnastycy znakomici mistrzowscy.
ROSA LORYS, subretka.

Dr Nieć i Spółka
Kraków, Rynek główny Nr 25.

MAGAZYN TOWARÓW ORYENTALNYCH. WYROBY ORYGINALNE PERSKIE, TURKIE, INDYJSKIE, ARABSKIE, EGIPSKIE, ALGIERSKIE, CHIŃSKIE, JAPONSKIE, BOŚNIACKIE BULGARSKIE I KAUKASKIE

Osobisty dla Urzędniców, Nauczycieli etc.
Stowarzyszenia Oszczę-
Zaliczkowe Związku Urzę-
dzających na przystępnych
kuchach także na długoletnie sple-
pożyczek osobistych. Agenci
kluczeni. — Adresów Towar-
ystw udziela się bezpłatnie Zen-
tralleitung des Beamten-
vereines, Wien, Wipplinger-
strasse 25. 729 39

Koncypianta
czekającego przyjmie natych-
ast **ADWOKAT IDZIŃSKI W**
TYCZYŃIE 1350 0

Przestępców do rozsprzeda-
ży pokupnego
ykułu w miastach i po wsiach
szukuje Fabryka chemiczna,
ste restante Tarnów. 1372 3

ciemniaczy kelner
ekutek utraty wzroku nie-
olny do zarobkowania pro-
o wsparcie. Łaskawe datki
Ka za do Administracji.

Technikum Mittweida
Dyrektor: **Prof. A. Holz**. Królestwo Saskie.
Zakład naukowy dla wykształcenia w elektrotechnice i budowie maszyn.
dzielne oddziały dla inżynierów, techników i wermistrzów.
ratorya elektrotechniczne i maszynowe. Warsztaty fabryczno-nankowe. W pokn
szk. 36 było kształcących się 3610. Programy etc. udziela Sekret.

**Fotele na kółkach dla cho-
rych** kupuje się najtaniej we fabryce **L. Baumanna Wien VI Millergasse 6. F.**
gdź właściciel firmy mając długoletnią prak-
tykę jest w możności polecić każdemu od-
powiedni fotel i ręczy za to, że wózek odpo-
swemu celowi. — Firma ta, polecana bywa przez po-
gi lekarskie i jest dostawcą wybitnych szpitali wojskowych
wylnych i sanatoryjów. Ilustrowane cenniki gratis. 1189 0

Francoiszek Tumidalski
majster kamieniarski w Dębniku I. 91, p. Krzeszowice
podejmuje się wszelkich robót marmurowych, pomników, tablic z napisami,
kropielnic, chrzcielnic, progów do budowy i t. p. — Jedynie główny wy-
rob posadzki i stopni marmurowych. — Dostarcza odłamów marmurowych.
na mo.ajki, posiadając własne tomy marmurowe, przyjmuje wszelkie za-
mówienia w najprzystępniejszych cenach. 671 4

XXXVII. C. K. Loterya państwowa
na cywilne dobroczynne cele Austrii
— **Ta pieniężna Loterya** —
dyna prawnie w Austrii dozwolona obejmuje 18.137 wygranych
gotówce wartości 512.200 koron. — Główna wygrana wynosi
* **200.000 koron w gotówce** *
Ciągnięcie nastąpi nieodwołalnie 21 czerwca 1906 r.
Los kosztuje 4 korony
osy są do nabycia: w oddziale Loteryj państw. Wiedeń III. Vor-
re Zollamtstrasse 7, w kolekturach, trafikach, w urzędach podat-
owych, telegraficznych i kolejowych, w kantorach wymiany i t. d.
sty ciągnięć dla kupujących darmo. — Losy wysyła opłatnie.
45 10
K. K. Lottogefälls-Direktion.
Abteilung der Staats-Lotterien

Utrzymanie zdrow. żołądka
spoczywa głównie w utrzymaniu, poprawieniu, regulowaniu
oraz usuwaniu ucuciowego zatwardzenia stoła. W tym celu
używać należy najwłaściwszego znanego środka, **Bafamu**
żołądkowego drn Rose, który wszelkie następstwa nieregularno-
ści, zaziębień, zatwardzeń, jak n. p. palenie w piersiach, wzdę-
cie, nadmierne tworzenie się kwasów, kurcze, usmierzają i usu-
wa. — Ten środek ten aporządzony jest z wybieranych najlepszych
ziół leczniczych, wzmacniających apetyt, trawie-
niei lekko rozwalniający, że do pielęgnacji wła-
ściwej żołądka z najlepszym skutkiem służyć może
Ostrzeżenie! Wszystkie części opakowania noszą
prawnie dopinowaną markę ochronną.
Skład główny: Apteka
B. FRAGNER'A c. k. Dostawca Dworu
„pod Czarnym Orłem“ PRAGA Mała Strana 203,
róg ulicy Neruda. 1945 1 15
WYSYŁKA CODZIENNIE.
Pocztą za nadesłaniem kor. 1:50 mała fiaska, kor. 2:80 duża
fiaska, kor. 4:70 — 2 wielkie fl., kor. 8 — 4 wielkie fl., kor.
12 — 14 wielkich fl. do wszystkich stacyj monarchji austro-
węgierskich franco. Składy w aptekach Austro-Węgler.
w Krakowie w zaacz. aptekach w cenie 2 k., mała 1 k.

Otyłość 1504 6
usuwa szybko i pod gwarancją nie-
szkodliwie Thielego herbata odłu-
szczająca. Najlepsze świadectwa! —
Pakiet 2 kor. Do nabycia we wszyst-
kich aptekach — en gros u firmy
A. Lisowski Sukieniec I. 23.

Wina do Mszy św.
dostać można u ks. Petra KRA-
WECA w Hannszowcach, poczta in
loco Szepesmegye, Węgry.
Stołowe białe od 46 hal. i wy-
żej. **Czerwone** od 60 hal. i wy-
żej. **Tokajskie** od 1 kor. 60 hal.
i wyżej. — Ręczy za prawdziwość
wina ks. Jan Kwiatkiewicz i ks.
Antoni Łętkowski. 343 0

Poszukuję do wynajęcia
na 10 lat podwórza obszerniej-
szego lub miejsca w ogrodzie
z zajazdem w celu wybudowa-
nia piwnicy w bliskości rógatki.
Wiadomość w Adm. »Głosu Na-
rodu«.

Sztuczne kąpiele mineralne
borowinowe, gazowe, ischlańskie, solankowe, igli-
wiowe, aromatyczne, jodowe, sublimatowe i t. p.
**Zbiorowe Inhalatoryum na sposób za-
graniczny** 336 16
W PRYW. LECZNICY
DRA CEZARA KOMOROWSKIEGO
Kraków, Dębny ul. Pocztowa 112 tuż przy moście.

C. k. austriackie koleje państwowe.
Wyciąg z Rozkładu Jazdy
ważnego od 1 maja 1906 roku.

Odjazd z Krakowa i z Podgórze:
4.30 rano pociąg osobowy Nr. 31 z Krakowa
4.47 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze-Płaszowa.
4.53 rano pociąg osobowy Nr. 1032 z Podgórze przyst.
do Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Skawina; po-
łączenia: w Spytkowicach do Wadowic, Alweronii i Sier-
szy Wodnej, w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.
6.43 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Krakowa
6.50 rano pociąg pospieszny Nr. 3 z Podgórze-Płaszowa
do Podwoleczysk i do Ickan połączenia: w Tarnowie do
Stróż stąd do Jasła, Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc i
Budapesztu, (przyjazd 9.55 wieczór) w Rzeszowie do
Jasła a stąd do Nowego Zagórza, Chyrowa.
8.10 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Krakowa
8.22 rano pociąg osobowy Nr. 15 z Podgórze-Płaszowa
do Lwowa; połączenia: w Dębicy do Tarnobrzega, Nad-
brzezia i przez Rozwadów w kierunku Przeworska;
w Przeworsku do Tarnobrzega.
8.30 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Krakowa
8.46 rano pociąg mieszany Nr. 411 z Podgórze-Płaszowa
do Wieliczki;
8.40 rano pociąg osobowy Nr. 6211 z Krakowa
do Kocmyrzowa i do Mogiły
9.02 przed poł. pociąg osobowy Nr. 41 z Krakowa
9.17 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze-Paszowa
9.24 przed poł. poc. osob. Nr. 1012 z Podgórze przyst.
na linie transwersalnej przez Podgórze Płaszów, Skawinę,
Suchę; w Kalwarii do Wadowic i Bielska; w Su-
chej do Żywca i Dwardonia, w Chobówce do Zakopa-
nego, w Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu,
od 16. IX do 30. IV. 1906 z Krakowa do Zakopanego wóz
wprost przechodzący pierwszej i drugiej klasy.
11.00 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Krakowa
11.12 przed poł. poc. osob. Nr. 13 z Podgórze-Płaszowa
do Podwoleczysk i do Ickan; połączenia w Tarnowie do
Stróż, stąd do Jasła, do Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc
i Budapesztu; w Rzeszowie do Jasła a stąd do Nowego
Zagórza, Chyrowa, Stryla.
1.15 po poł. poc. osob. Nr. 33 z Krakowa
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze-Płaszowa
1.38 po poł. poc. osob. Nr. 1034 z Podgórze przystanku
do Suchy i Oświęcimia przez Podgórze, Płaszów, Ska-
winę; połączenia w Kalwarii do Wadowic i Bielska,
w Oświęcimiu do Wiednia i Wrocławia.
1.30 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Krakowa
1.47 po poł. poc. miesz. Nr. 461 z Podgórze Płaszowa
do Wieliczki;
1.45 po poł. poc. osob. Nr. 6213 z Krakowa
do Mogiły i Kocmyrzowa
2.49 po poł. poc. posp. Nr. 5 z Krakowa
do Lwowa; połączenia w Tarnowie do Stróż, stąd do
Jasła i do Nowego Sącza, w Rzeszowie do Jasła stąd
do Nowego Zagórza, Chyrowa, Stryla.
3.15 po poł. poc. osob. Nr. 25 z Krakowa
3.25 poc. osob. Nr. 25 z Podgórze Płaszowa
do Słotwiny
6.15 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Krakowa
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 19 z Podgórze Płaszowa
do Stróż, połączenia w Stróżach do Nowego Sącza
7.40 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Krakowa
7.51 wiecz. poc. miesz. Nr. 463 z Podgórze-Płaszowa
do Wieliczki
8.00 wiecz. poc. osob. Nr. 45 z Krakowa
8.13 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze-Płaszowa
8.20 wiecz. poc. osob. Nr. 1016 z Podgórze przystanku
na linie transwersalnej przez Podgrze-Płaszów, Skawinę,
Suchę, połączenia w Skawinie do Oświęcimia a stamtąd
do Wiednia, w Kalwarii do Wadowic, w Nowym Sączu
do Orłowa, Koszyc i Budapesztu, w Zagórzaach
do Gorlic.
8.05 wiecz. poc. osob. Nr. 6215 z Krakowa
do Kocmyrzowa
8.38 wiecz. poc. posp. Nr. 1 z Krakowa
do Ickan Bukaresztu, Konstancji a stąd w czwartki i nie-
dziele okretem do Konstancji.
9.00 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Krakowa
9.10 wiecz. poc. osob. Nr. 17 z Podgórze-Płaszowa.
do Podwoleczysk i Ickan
10.55 wiecz. poc. osob. Nr. 11 z Krakowa
11.05 w nocy poc. osob. Nr. 11 z Podgórze-Płaszowa
do Podwoleczysk i do Ickan, połączenia: w Bierzanowie
do Wieliczki, w Tarnawie do Stróż, stąd do Jasła do
Nowego Sącza, Orłowa, Koszyc, i Budapesztu; w Dębicy
do Tarnobrzega, Nadbrzezia przez Rozwadów w kierunku
ka Przeworsku; w Rzeszowie do Jasła, a stąd do
Nowego Zagórza, Chyrowa i w Przeworsku do Tar-
nobrzega.
11.50 w nocy pociąg osob. Nr. 47 z Krakowa
12.02 w nocy poc. osob. Nr. 1022 z Podgórze-Płaszowa
12.08 poc. osob. Nr. 1022 z Podgórze przystanku
do Nowego Sącza przez Podgórze-Płaszów, Skawinę
Suchę, połączenia w Skawinie do Dworów, w Suchej do
Żywca i z Wardonia; w Chabówce do Zakopanego, w
Nowym Sączu do Orłowa, Koszyc i Budapesztu. Z Kra-
kowa do Zakopanego kursują wozy wprost przechodzące.

Osoba w podeszłym wie-
ku 84-letnia z ro-
dziny ś. p. St. Zameckiego, zna-
nego obywatela wolnego miasta
Krakowa, który stracił majątek
podczas powstania w r. 1831,
obecnie pozostaje w przykrem
położeniu bez środków do ży-
cia, gdyż nie ma odwagi prosić
o wsparcie, lecz na tej drodze
puka do serc Rodaków o jaką-
kolwiek pomoc materyalną. Ła-
skawe datki przyjmie Admin.
»Głosu Narodu« dla Zameckiej
lub Nowa Wieś Narodowa l. 43
u dróżnika.

Przyjazd do Krakowa i do Podgórze:
4.20 rano poc. osob. Nr. 12 do Podgórze-Płaszowa.
4.42 rano poc. osob. Nr. 12 do Krakowa
z Podwoleczysk i Ickan; połączenia w Rzeszowie od Ja-
sła, w Tarnowie od Jasła i od Orłowa;
5.45 rano poc. osob. Nr. 1017 do Podgorza przystanku
5.52 rano poc. osob. Nr. 48 do Podgorza-Płaszowa
6.07 ran. poc. osob. Nr. 48 do Krakowa
z linii transwersalnej przez Suchę, Skawinę, Podgórze,
Płaszów
6.41 ran. poc. nosp. Nr. 2 do Podgorza-Płaszowa
6.50 ran. poc. nosp. Nr. 2 do Krakowa
z Ickan; połączenia w środy i niedziele przez Konstaacye
z Konstancji (okretem do Konstancji) codzień od
Bukaresztu.
7.19 rano poc. osob. Nr. 412 do Podgórze-Płaszowa
7.30 ran. poc. osob. Nr. 412 do Krakowa
z Wieliczki
7.40 rano poc. osob. Nr. 6212 do Krakowa
z Kocmyrzowa i Mogiły
7.45 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgorza przystanku
7.53 rano poc. osob. Nr. 1033 do Podgorza-Płasz wa
8.10 rano poc. osob. Nr. 32 do Krakowa
z Oświęcimia i Suchy; połączenia w Oświęcimiu od Wie-
dnia i Krakowa, w Spytkowicach od Suchej, Wadowic,
w Kalwarii od Wadowic;
8.32 rano poc. osob. Nr. 18 do Podgorza-Płaszowa
8.45 rano poc. osob. Nr. 18 do Krakowa
z Podwoleczysk i z Ickan, połączenia w Tarnowie od No-
wego Sącza — Stróż
10.28 rano poc. mieszany Nr. 1061 do Podgorza przystan-
10.35 rano poc. miesz. Nr. 1061 do Podgorza-Płaszowa
z Oświęcimia; połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i
Wrocławia, w Podgórze-Płaszowie od Krakowa i Lwowa
11.22 przed poł. poc. miesz. Nr. 462 do Podgorza-Płasz.
11.35 przed poł. pociąg miesz. Nr. 462 do Krakowa
z Wieliczki;
1.05 po poł. pociąg osob. Nr. 6214 do Krakowa
z Kocmyrzowa i Mogiły;
1.17 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Podgorza-Płaszowa
1.30 po poł. poc. osob. Nr. 14 do Krakowa
z Lwowa; połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy
od Przeworska przez Rozwadów, od Nadbrzezia, w
Tarnawie od Orłowa, Nowego Sącza, Jasła i Stróż
2.24 po poł. poc. posp. Nr. 6 do Krakowa
ze Lwowa;
4.17 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgorza przystanku
4.25 po poł. poc. osob. Nr. 1011 do Podgorza-Płaszowa
4.40 po poł. poc. osob. Nr. 42 do Krakowa
z linii transwersalnej przez Suchę, Skawinę, Podgorze-
Płaszów, połączenia w Zagorzanach, z Gorlic, w Jasle
od Rzeszowa, w Chabówce od Zakopanego w Suchej od
Zwardonia, w Kalwarii od Bielska, Wadowic.
6.12 wiecz. osob. Nr. 16 do Podgórze Płaszowa
6.25 wiecz. poc. osob. Nr. 16 do Krakowa
z Podwoleczysk i z Stanisławowa połączenia w Prze-
worsku od Tarnobrzega, w Tarnowie od Nowego Sącza,
Stróż, od Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże, w Bia-
rzanowie od Wieliczki.
7.10 wiecz. pociąg osob. Nr. 6216 do Krakowa
z Kocmyrzowa
8.55 wiecz. osob. Nr. 1035 do Podgórze przystanku
9.00 poc. osob. wiecz. Nr. 1035 z Podgórze-Płaszowa.
9.12 wiecz. osob. Nr. 44 do Krakowa
z Oświęcimia połączenia w Oświęcimiu od Wiednia i
Wrocławia; w Spytkowicach od Sierszy Wodnej,
Alweronii.
9.31 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Podgórze-Płaszowa
9.38 wiecz. poc. posp. Nr. 4 do Krakowa
z Podwoleczysk i z Ickan połączenia w Przeworsku od
Tarnobrzega, w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy od Prze-
worska przez Rozwadów od Nadbrzezia i Tarnobrzega,
w Tarnowie od Budapesztu (odjazd 7 rano) Koszyc, No-
wego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Jasła przez Stróże
10.35 wiecz. osob. Nr. 24 do Podgórze-Płaszowa
10.45 wiecz. osob. Nr. 24 do Krakowa
z Rzeszowa połączenia w Rzeszowie od Jasła, w Dębicy
od Rozwadowa, Nadbrzezia i Tarnobrzega, w Tarnowie
od Orłowa, Nowego Sącza, Stróż, Nowego Zagórza, Ja-
sła przez Stróże
10.41 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze przystanku
10.47 wiecz. osob. Nr. 1021 do Podgórze-Płaszowa
11.00 w nocy poc. osob. Nr. 46 do Krakowa
z Nowego Sącza przez Suchę, Skawinę, Podgórze-Pła-
szów; połączenia w Nowym Sączu do Budapesztu, Ko-
szyc, Orłowa, w Habówce od Zakopanego, w Kalwarii
od Bielska i Wadowic.

Konkurs.

Celem obsadzenia posady sekretarza gminnego, który zarazem sprawować ma obowiązki inspektora policji rozpisyje się niniejszym konkursie.

Do posady tej przywiązana jest plac roczna 1500 kor.

Warunki wymagane:

- 1) Nieprzekroczony wiek lat 40.
- 2) Obywatelstwo austriackie.
- 3) Znajomość języków polskiego i niemieckiego.
- 4) Dowód fizycznego zdolnienia.
- 5) Nieskazitelnego charakteru.
- 6) Egzamin na sekretarza w gminach objętych ustawą z dnia 3-go lipca 1906 N. 51 Dz. ust. kraj. przepisany rozporządzeniem Wydziału krajowego z dnia 20 kwietnia 1898 Dz. u. kr.
- 7) Przynajmniej jednoroczna praktyka przy rządowych lub autonomicznych władzach administracyjnych.

Podania należyce udokumentowane należy wnieść na ręce podpisanego najpóźniej do dnia 1 lipca 1906.

Pilno, dnia 27 maja 1906.

Zastępca burmistrza:

1371 3

Niemtus.

Piegi

usuwa całkowicie w przeciągu 7 dni

Ambra-Creme Dra Christoffa

Najlepszy nieszkodliwy środek do utrzymania czystości i upiększenia cery. Prawdziwy tylko w oryginal. słoikach, których opakowanie zaopatrzone jest zarejestrowanym znakiem ochronnym.

Cena k. 1-60, odpowiednie mydło 70 h. Główne składy w Krakowie: Wiktor Redyk, apteka H. Bartmański i Ska, apteka; we Lwowie: Zygm. Rucker, apt. w Brodach, Leo Kallir apteka; w Nowym Sączu: R. Jakubowski apt.; w Przemyślu: M. Schwarz, apt.; w Tarnopolu: M. Krzyżanowski, apt.; Dr. Jul. Franzos, apt.; w Jarosławiu: J. Wyszatycki, apt. Składy prócz tego we wszystkich aptekach i składach aptecznych. 1053 33

Dla letników.

W zdrowej, górskiej okolicy Łętowni jest kilka mieszkań wygodnych do wynajęcia. Poczta, kościół w miejscu. Stacja kol. Jordanów 6 km. Zgłoszenia: Zarząd szkoły lub Kółko rolnicze w Łętowni. 1379 3

STORY

patyczkowe, Żaluzje deszczukowe, system na wałkach i rolkach, jakoteż Rolety płócienne z samozwijaczem prawdziwie amerykańskim najlepszej jakości po bardzo przystępnych cenach, poleca fabryka rolet i żaluzji pod firmą

Władysław Pędziwiatr

w Krakowie, ul. Zwierzyniecka L. 8
1121 15

Serdeczne „Bóg zapłać“ za opiekę

Informatorowi Kraków
A. Maryan — Tarnów. 1376 2

Królików

olbrzym w belgijskich (bandryjskich) najczystszej rasy po rodzicach premiiowanych do chowu ma znaczną ilość do sprzedania adwokat Idziński w Tyczynie. 1349 0

Notaryusz Jarema w Jaśle potrzebuje substytutu na czas urlopu. 1374 2

Zdrowie dla wszystkich

Nowalgie, Bole głowy, Neurastenie, Hysterie i wszelkie Choroby nerwów ustępują bezwzględnie po spożyciu pigułek antinewralgicznych Dra Cronier Skład w Paryżu u P. Schmitt, apteka rue La Boétie 75 W Krakowie w aptekach Pp. Wiszniewskiego, Redyka i J. Macudzińskiego, we Lwowie w aptekach Pp. Wewiórskiego i Ruckera 2155 0

Nieoceniona Nowość!

Najnowsza farba fasadowa Fr. Lenerta, zastępująca w zupełności farbę olejną a jest o połowę tańsza.

Wytrzymała przeciw wszelkim wilgotnym działaniom. — Jest to najnowsza proszkowa farba, którą w najwykleszy sposób zarabia się w wodzie. Kryje ona za jednym pociągnięciem i ma znakomitą nierówną wytrzymałość.

Farba ta wysycha bardzo szybko. Nadaje się w pierwszym rzędzie na fasady, cegły, piaskowe kamienie, ściany tynkowane cementem, wapnem, gipsem i t. p. Szczególnie zaś znajduje ona wielkie zastosowanie przy nowych budowach, gdyż wystarczy raz przeciągnąć świeżą zaprawę, aby otrzymać ładny i trwały kolor.

Farba ta może być również używana z wielką i nierówną korzyścią do pociągnięć na wewnątrz; w kościołach, szkołach, teatrach, stacjach kolejowych, fabrykach, szpitalach, koszarach wojskowych, łazienkach, piwnicach, warsztatach, stajniach, browarach, rzeźniach, zakładach kąpielowych, kuchniach, mieszkaniach i t. p.

Farba ta jest najtańszą i najwytrzymalszą na: drzewo, papier, szkło, płótno, kamień, żelazo, cynk, części składowe maszyn, papę dachową i t. p.

Farba ta jest wytrzymała w wysokim stopniu na gorąco. Jest więc jedyną na wszelkiego rodzaju naczynia parą, lub innymi gazami rozgrzewane.

Farba ta nie posiada nieprzyjemnego zapachu, nie jest trucizną. Po wyschnięciu daje się zmywać wodą nie ścierając się przytem jak inne wodne farby, owszem po wytarciu zachowuje połysk emalii. Jednym kilogramem tej farby, można pomalować 6—10 m. Poprzednie zacieranie, lub gruntowanie jest zbyteczne, przezco zaoszczędza się pracy i materyału.

Farba ta w wielu wypadkach zastąpić może w zupełności farbę olejną. Może ona służyć jako środek izolacyjny, może być znakomitym podkładem dla farb olejnych na płótnie i t. p.

Farby tej przezemnie fabrykowanej dostarczam Szanownym PP. odbiorcom w proszku i w dowolnych kolorach podług wzorów.

Przechowywać należy farbę tę w suchych magazynach, a przy długim zachowaniu w hermetycznych naczyniach, gdyż w przeciwnym razie traci na wytrzymałość po zarobieniu.

Opis, sposób użycia i książeczki z kolorami przesyła się na żądanie. — Kilogram od 40 do 64 halerczy.

Polecając się łaskawym względem, pozostaję z głębokim szacunkiem

1377 3

Fr. Lenert, Kraków, Sławkowska 6.

BILANS TOWARZYSTWA HANDLOWEGO W DĘBICY

Stowarzyszenia zarejestrowanego z ograniczoną poręką za rok 1905.

STAN CZYNNY		K.	h.	STAN BIERNY		K.	h.
Z Rachunku dłużników sklep		50110	94	Z Rachunku udziałów		30424	09
" " " mleczarnia		2071	81	" " funduszu rezerwowego		10152	84
" " towarów sklep		53598	—	" " pożyczek realność		76000	—
" " " mleczarnia		301	—	" " mleczarnia		40000	—
" " nieruchomości sklep		765	—	" " wierzycieli sklepu		54691	59
" " " mleczarnia		1597	65	" " mleczarni		2489	24
" " " mleczarnia		11437	—	" " funduszu strat		995	52
" " " mleczarnia		74240	—	Czysty zysk		1938	38
Realność mleczarni		21223	—				
Kaucya		200	—				
Kasa		1157	26				
		216691	66			216691	66
Z końcem roku 1904 liczyło Towarzystwo członków						55	
W roku 1905 ubyło członków						7	
Pozostaje z końcem r. 1905 członków						48	

DYREKCJA:

Henryk Zanderer. Ks. E. Wolski. Karol Hruby.

Giovanni Zuliani i Syn

Pierwsza Krajowa

Fabryka wyrobów cementowych — Lwów

FILIA: KRAKÓW — (POŁWSIE ZWIERZYNEC)

poleca 309 36

wszelkie wyroby betonowe jako to: rury w różnych gatunkach i rozmiarach, posadzki kamienne Terrazzo-granito, imitacje marmurowe, posadzki HOLZIT, schody betonowe Terrazzo-granitowe, wykonuje powalony betonowe żelaznej konstrukcji, płyty trotuarowe i wszelkie roboty wchodzące w zakres wyrobów betonowych.

Wykonanie punktualne i rzetelne po najniższych cenach konkurencyjnych.

CENNIKI gratis i franko.

Hofa pasty są najwytworniejszym wyrobem polskim.

Hofa pasty konserwują skórę i nadają obuwiu trwałą połysk.

Hofa pasty są wydatniejsze od wszystkich innych.

Za zwrote n 5 pudełek próżnych z pasty Hofa, daje się jedno pudełko pasty dar

7640

JEDYNA W KR.
FABRYKA PA
maszynowych
Ignacego Wurma
w Krakowie, ul. Kanonicza L. 16

Wyciąg ten, który jest całkiem zgrzeszczonym rozczynem eterycznym olejkowych balsamiczno-żywnych substancji świeżych, nadaje się do letnich wzmocniających kąpieł wannowych i polecają go lekarze usilnie od przeszło 20 lat dla dzieci i dorosłych. Na kąpiel 80 h., na 12 kąpieł 8 K., kąpieł 13 K 44 h. opłat.

Główny skład

Julius Bittner

k. u. k. Hoflieferant

Apotheker in Reichenau (N. Öst.)

Żądać należy wyraźnie Bittnera wyrobów z Reichenau (N. Ö.), gdyż istnieją liczne naśladownia 602 13

We Lwowie w aptece Szymona Haysa aptekarza c. i k. nadworn. dostawcy

LÜFTINGERA

Niszczyciel pluskwy

drawnie ochroniony, działa natychmiast w przeciągu 24 godzin — nie zostawia żadnej pluskwy w domu zabija natychmiast pluskwy wraz z zarodkami, szwabry knochenne, psaki, karakony, robactwo u ptaków i kur. Cena brunatnego, 15 kor. czysto białego we fiaskach a 255, 180, 250. — Każda fiaska zawiera całkowitym adresem 6 grykanta. JOHANN LÜFTINGER, Wien XI, Hauptstrasse 134 — Zadać tylko 1 fiaski Lüftingera, głównym składzie Józefa Hanaka, Kraków, ul. Szewska 5.

1 FASKA 5 kgr. owca bryndzy deserowej 7— k., 1 faska 5 kg. owca bryndzy majowej 6—, 1 faska 5 kg. owca bryndzy ostrej 4—, 1 faska 5 kg. masła deserowego naturalnego 10—, 1 faska 5 kg. powidła reckiego 2-20, 1 paczka 5 kg. słoniny grubej wędzonej 7-20, 1 paczka 5 kg. sadła starego solonego 8—, 1 faska 5 kg. smalcu wieprzowego 8— wysyła Dom specjałów węgierskich KIEFER FELIX Kesmark (Węgry). 1247

Czerwone nosy

i inne czerwone plamy pięciokątne skąją prędko i pewnie naturalną barwę przez używanie »An Rouche«. Za szklanek K 3 u p. Karntlowej, Praga-Karlin, R. słowa ul. 7. 1128

Znana Pracownia Sukien Damskich

Maryi Dinerówny
Kraków, ul. Floryańska 33, 11

Przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące, oraz udziela lekcji kroju według najnowszych systemu. — Ceny umiarkowane. Panienci uzdolnione znajdują załatwienie.

Tanie czesne PIERZE

5 kilo, świeżo c. K. 9-60, lepsze K. 10-60, białe, puchowe, darte, Kor. 18-60, śnieżno-białe, puch., darte, K. 30-60. Wysyła opłatnie za pobranie. Zwrot lub wymiana dozwolona zwrótem porta. — Benedict Sae Lobes 284, p. Pilsen, Czechy.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr Antoni Beauw Drukarni »Głosu Narodu« w Krakowie, pod zarządem B. Tomaszewskiego.